

SM/R -
224

BUTLLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

Maig-Juny, n. 3 - Any de 2002

BUTLLETÍ OFICIAL

BISBAT DE MENORCA

Maig-Juny, n. 3 - Any de 2002
Imprimeix: Editorial Menorca, S.A.
Dipòsit Legal: MH-283/1992

Fotografia portada: Imatge de la Mare de Déu del Carme, titular de la parròquia del Carme de Maó.

SUMARI

Sr. BISBE	135
- Decret d'erecció de la FRATER com a Associació pública eclesial i aprovació dels seus Estatuts Diocesans	
- Decret de constitució de la Comissió Diocesana Justícia i Pau, a Menorca i aprovació dels seus Estatuts	
<i>Homilies</i>	
- Dia del Corpus 2002	
<i>Escrips</i>	
- Corpus 2002	
- Pentecosta = una església "excèntrica"	
- Donem gràcies a Déu pel do de la vida contemplativa	
- Dia del Corpus 2002	
- ¿Una sociedad "sostenible" o "responsable"?	
- Bon Sant Joan a tothom	
CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA	151
- Reunión de la Comisión Permanente	
SANTA SEU	159
- Presentació de la carta apostòlica "Misericordia Dei"	
- Juan Pablo II. Carta apostólica en forma de "motu proprio" Misericordia Dei sobre algunos aspectos de la celebración del sacramento de la penitencia	
ACTIVITATS DEL SR. BISBE	171
SECRETARIA GENERAL	177
- "Dia del Papa"	
VICARIA GENERAL	179
<i>Cartes i Comunicats</i>	
- Avaluació dels objectius diocesans	
- Festa de Jesucrist, gran sacerdot per sempre	
- Jornades de formació permanent	
- Exercicis espirituals al Miracle (Solsona)	

ORGANISMES DIOCESANS	183
<i>Consell del Presbiteri</i>	
- Full informatiu de la reunió de dia 20 de març de 2002	
<i>Consell Pastoral Diocesà</i>	
- Full informatiu de la sessió constituent. 16 de març de 2002	
RELACIONS INSTITUCIONALS	187
- Conveni de col·laboració entre el bisbat de Menorca i la Universitat de les Illes Balears	
- Conveni entre la Universitat de les Illes Balears i la diòcesi de Menorca per al reconeixement com oferta lectiva de crèdits de lliure configuració, dels ensenyaments o activitats organitzats per l'Institut Diocesà de Teologia	
CRÒNICA DIOCESANA	195
AGENDA de juliol i agost 2002	205

Acceptada la instància presentada per D. Vicente Rovellada Fortuny, D.N.I. 41491256, S. jurat con los Estatutos Diocesanos de la Asociación denominada Fraternidad Cristiana de Enfermos y Minusválidos de Menorca (FRATEK), solicitando su erección y la concesión de personalidad jurídica pública;

Examinados los referidos Estatutos Diocesanos por los cuales la Asociación deberá regirse, en los que se determina el objetivo social de la misma y los restantes contenidos preceptuados por el Código de Derecho Canónico;

Atendido que la Asociación cumple con los requisitos establecidos en la disciplina vigente de la Iglesia para ser erigida en asociación pública;

POR EL PRESENTE, a tenor de los artículos 301 y 313 del Código de Derecho Canónico, erige la Asociación FRATERNIDAD CRISTIANA DE ENFERMOS Y MINUSVÁLIDOS DE MENORCA (FRATEK), la cual queda constituida en asociación pública de la Iglesia en esta Diócesis y le concedo personalidad jurídica pública. Asimismo apruebo los Estatutos Diocesanos por los cuales deberá regirse dicha Asociación.

DECRETS

JUAN PIRIS FRÍGOLA,
por la gracia de Dios
y de la Sede Apostólica Obispo de Menorca

Aceptada la instancia presentada por D. Vicente Rovellada Fortuny, D.N.I. 41491256 S, junto con los Estatutos Diocesanos de la Asociación denominada Fraternidad Cristiana de Enfermos y Minusválidos de Menorca (FRATER), solicitando su erección y la concesión de personalidad jurídica pública;

Examinados los referidos Estatutos Diocesanos por los cuales la Asociación deberá regirse, en los que se determina el objetivo social de la misma y los restantes contenidos preceptuados por el Código de Derecho Canónico;

Atendido que la Asociación cumple con los requisitos establecidos en la disciplina vigente de la Iglesia para ser erigida en asociación pública;

POR EL PRESENTE, a tenor de los cánones 301 y 313 del Código de Derecho Canónico, erijo la Asociación FRATERNIDAD CRISTIANA DE ENFERMOS Y MINUSVÁLIDOS DE MENORCA (FRATER), la cual queda constituida en asociación pública de la Iglesia en esta Diócesis y le concedo personalidad jurídica pública. Asimismo apruebo los Estatutos Diocesanos por los cuales deberá regirse dicha asociación.

En Ciutadella de Menorca, a 29 de mayo de 2002.

*† Juan Piris Frígola,
Obispo de Menorca*

*Jaume Ametller Pons,
Canciller-Secretario*

**JOAN PIRIS FRÍGOLA,
Bisbe de Menorca,
en comunió amb la Seu Apostòlica.**

Tenint present que, com a fruit del Concili Vaticà II, Sa Santedat el Papa Pau VIè va crear la Comissió Pontifícia (avui Consell Pontifici) "Iustitia et Pax", d'àmbit universal, i va recomanar vivament a les Esglésies particulars la constitució diocesana de Comissions "Justícia i Pau";

Atès que, segons el mandat pontifici fundacional, dita Comissió "té com a missió pròpia mantenir oberts els ulls de l'Església, sensible el seu cor i prompte la seva mà per l'obra de la caritat cridada a realitzar en el món a fi d'esperonar (esperançar) la comunitat dels catòlics a promoure el progrés de les regions pobres i la justícia social entre les nacions (GS, 90)". (Pau VI, Al·locució als membres de la Comissió Pontifícia "Iustitia et Pax", 1967);

Tenint Present que la Conferència Episcopal Espanyola, en la seva LXVII Assemblea (abril de 1997), va aprovar els Estatuts de la Comissió General de Justícia i Pau per tal de fomentar arreu la justícia i l'amor del Crist envers els pobres;

I tot recollint els suggeriment de l'Assemblea Diocesana de Menorca de 1998, en les seves "propostes d'actuació" (nº 102) que s'han canalitzat a través de Caritas Diocesana;

Considerant que desitjo proveir la nostra benvolguda Església diocesana de Menorca amb aquesta nova instància pastoral, segons el seu esperit de promoció i defensa dels drets humans, la justícia, la pau i el desenvolupa-

ment dels pobles, tot respectant la legítima autonomia de les realitats temporals i la llibertat d'acció dels cristians, especialment del laïcat;

Havent examinat atentament el projecte dels Estatuts de la Comissió Diocesana de "Justícia i Pau" de Menorca, i havent comprovat que el projecte presentat s'adapta als Estatuts de la Conferència Episcopal Espanyola aprovats per l'Assemblea Plenària de l'Episcopat i que és conforme a les disposicions del vigent Codi de Dret Canònic, així com a les disposicions de la Direcció General d'Assumptes Religiosos del Ministeri de Justícia, per tal d'accedir a la inscripció legal de la Comissió en el seu registre corresponent;

PEL PRESENT DECRET, i a tenor de les normes del Codi de Dret Canònic, erigeixo en la Diòcesi de Menorca la COMISSIÓ DIOCESANA JUSTÍCIA I PAU com associació pública de fidels, i aprovo els ESTATUTS DE LA COMISSIÓ DIOCESANA DE JUSTÍCIA I PAU DE MENORCA, tal i com figuren en l'annex a aquest Decret, els quals entraran en vigor a partir del dia de la signatura d'aquest Decret.

A l'ensem, i d'acord amb el previst al cànon 116 del Codi de Dret Canònic, concedeixo a aquesta Associació Diocesana el caràcter de persona jurídica pública, amb tots els drets i obligacions que s'especifiquen en el Codi de Dret Canònic i en els Estatuts adjunts.

Confiadament, espero que aquest instrument pastoral ajudarà a una major eficàcia en el respecte i salvaguarda dels drets humans de les persones i dels pobles, en l'esperit i amb la força de l'Evangeli de Jesucrist, i segons els ensenyaments i orientacions de l'Església, alhora que demano a tots els organismes, parròquies, comunitats i moviments de la Diòcesi que el rebin fraternalment i col·laborin de bon grat.

Ciutadella de Menorca, a 21 de maig de dos mil dos

† Juan Piris Frígola,
Bisbe de Menorca

Jaume Ametller Pons,
Secretari General i Canciller

HOMILIES

Homilia dia de CORPUS

2 de juny de 2002

Cada vegada que ens reunim per a partir el pa, anunciem la mort del Senyor i proclamem la seva resurrecció. És l'actualització de la Pasqua que solemnitzem visiblement avui, dia de Corpus, dia de Caritat.

Sabem que la Pasqua és un misteri d'amor entregat fins a la fi. L'amor de Crist que venç la mort és el nostre principi d'identitat. Som els que estimem com Jesucrist i amb l'amor de Jesucrist. Amor fet servei, comunicació, comunió. Per això no és d'estranyar que el Corpus ens interpel·li sobre l'amor i ens faci revisar la vivència de la caritat.

Els Bisbes de la Comissió de Pastoral Social hem posat el Corpus d'aquest any en relació amb una necessitat: la cultura de la gratuïtat. "Una forma de viure en la que prevalgui la relació personal sobre la relació econòmica, el do sobre el deute, el servei sobre el comerç.

Sabem, per desgràcia, que les nostres societats no es fonamenten en el servei solidari i gratuït. L'economia no és només el gran motor del desenvolupament dels pobles, sinó el petit gran déu a qui donem culte. La missió de les nacions es fonamenta més en una moneda comuna que en la cultura comuna. La globalització es refereix més al capital que a altres valors humans, com la dignitat, els drets, la cultura, la solidaritat".

Nosaltres estem cridats a crear comunitats que tinguin "un sol cor i una sola ànima" (Act 4,32). Participant tots d'un sol pa (Eucaristia) formem un sol cos (2L) i, com diu el Papa, "estem cridats a ser casa d'acollida i comunió" (NMI, 43).

Però per arribar a això, perquè "els pobres en cada comunitat cristiana es trobin com a ca seva" (NMI 50), han de canviar encara moltes coses.

El repte fonamental per als que volem fer les coses a l'estil de Jesús és examinar no sols el que fem sinó com i per què ho fem.

Són moltes les persones, grups i institucions que, sense confessar-se creients o cristians, fan el mateix que nosaltres: acollida, acompanyament, programes de reinserció, accions solidàries a favor dels valors humans, de la dignitat, dels drets, de la cultura, de la salut, de la migració, etc.

Hem d'aturar-nos a pensar en això moltes vegades: si se'ns pot distingir en alguna cosa serà sempre per com ho fem i per l'esperit que ens mou a fer-ho així.

El dia de Corpus, "Dia de Caritat", és una bona ocasió per renovar les "motivacions fonamentals" del nostre obrar a favor del proïsme.

Per exemple, la immigració posa de manifest l'extrema pobresa de tants pobles, originada per la injustícia d'altres, i posa així mateix de manifest la interdependència dels pobles.

El segle XXI serà el segle de les grans migracions. Seria ideal que ningú hagués de sortir de la seva terra per poder viure dignament però, mentrestant, cal seguir defensant el dret a establir-se en un altre país, perquè som tots ciutadans del món (Pacem in Terris, 106).

I recordem el que ens diu la Bíblia: "Al foraster que resideix al teu costat, el miraràs com a u del teu poble i l'estimaràs com a tu mateix, perquè forasters vau ser vosaltres a la terra d'Egipte" (Lv 19, 34). I Jesús diu: "Vaig ser foraster i em vau acollir" (Mt 25, 35)

Precisament la 1ª lect. evoca el pas d'Israel pel desert. En aquesta experiència d'èxode, el poble aprèn que, cada vegada que és amenaçat en la seva existència i acudeix a Déu amb confiança renovada, troba en ell assistència eficaç.

I en el text d'avui s'accentua que el Senyor és qui dóna suport al seu poble en les hores de perill, i que aquest suport no és només el pa material, sinó tot el que surt de la boca de Déu.

En la prova del desert el poble es purifica, creix, s'enforteix. Creix com a comunitat identificada.

Estem cridats a promoure la cultura de comunió, meta difícil, però a la que cal acostar-se practicant el respecte i la tolerància, l'acollida i l'acceptació, el diàleg i la comunicació, la solidaritat i l'ajuda mútua, l'íntima comú-unió.

Demanem al Senyor la gràcia de l'Esperit Sant que pot reunir el dispers i unir allò diferent. Demanem una confiança i un abandó total en mans de Déu. Donem crèdit total i sense límits als seus plans sobre la nostra vida, sense temors, sense reticències.

En l'evangelí d'avui s'ha subratllat que Jesús mateix és el pa de vida: "El que menja la meua carn i beu la meua sang té vida eterna". Un llenguatge que crida l'atenció. Crist ha vingut perquè tinguem vida i la tinguem en abundància.

Ens trobem enfront del meravellós misteri de la presència real de Crist en l'Eucaristia. No és una simple presència simbòlica, sinó una presència real.

És el sagrament que fa patent el "amor fins a la fi": cos entregat i sang vessada. I se'ns ofereix com a aliment, com a viàtic per al camí de la vida. La seva gràcia és la que ens sosté, el seu amor és el que ens reanima. Podem travessar qualsevol desert, podem ser posats a prova per innombrables adversitats. En l'Eucaristia trobarem sempre les forces necessàries per superar el combat.

ESCRITS

CORPUS 2002

Amb motiu del dia de Corpus, com cada diumenge, ens reunim per partir el pa, anunciar la mort del Senyor i proclamar la seva resurrecció. Actualitzem d'aquesta manera la Pasqua. I en molts indrets amb un afegit processional que vol solemnitzar "exteriorment" l'Amor proclamat i viscut per Jesús com a servei, donació, comunió.

És una bona ocasió per renovar les "motivacions fonamentals" del nostre obrar a favor del proïsme. Perquè són moltes les persones, grups i institucions que, sense confessar-se creients o cristians, fan el mateix que nosaltres: acollida, acompanyament, programes de reinserció, accions solidàries a favor dels valors humans, de la dignitat, dels drets, de la cultura, de la salut, de la migració, etc.

El repte permanent per als qui volem fer les coses a l'estil de Jesús serà no sols veure el que fem, sinó com i per què ho fem.

Hem d'aturar-nos a pensar en això moltes vegades: si se'ns pot distingir per alguna cosa serà sempre per la manera en què ho fem i per l'esperit que ens mou a fer-ho així.

Se'ns omple la boca parlant de "comunió". Tots diem que el Nou Testament destaca la "comunió" (unitat "amb diferències", 1Cor 12-14) com el nostre senyal d'identitat. És "la marca de la casa" per als cristians. Però la cultura de comunió s'arriba a aconseguir mitjançant moltes etapes en què cal anar practicant el respecte mutu i la tolerància, l'acollida i l'acceptació, el diàleg i la comunicació, la solidaritat i l'ajuda mútua, l'íntima comú-unió.

Necessitem, sens dubte, demanar permanentment la gràcia de l'Esperit Sant que és qui pot reunir el qui és dispers i unificar el qui és diferent.

L'acceptació del proïsme, que Jesús porta fins a l'extrem d'acceptar ("estimar") fins i tot l'enemic, passa per acceptar qui és a prop de nosaltres en la família, el treball, el veïnat, cosa que resulta més difícil de vegades que acceptar el d'enfora.

Això ens posa també la qüestió de la "gratuïtat" que és un component necessari de l'amor. Sense gratuïtat no hi ha amor vertader. I hem de ressaltar-ho fortament en una societat tan "interessada" com la nostra en la que ningú no vol donar res a canvi de res, en la que tot té un preu, en la que el qui no és rendible no té cap valor.

La gratuïtat, el respecte i l'amor sense condicions és una molt significativa forma de caritat i tots els cristians hem de promoure-la cada dia = valorar el que cada persona "és" i no sols el que "té".

Valorar i practicar les relacions senzilles i "gratuïtes" en la vida de cada dia, l'ajuda mútua, discreta i somrient entre veïns... També aquest és un bon "objectiu" pastoral per a tots aquells que pretenen implantar l'Evangeli de Jesús en els diferents grups humans.

Amb la meva salutació a cadascú,

† *Joan Piris,*
Bisbe de Menorca

PENTECOSTA = UNA ESGLÉSIA "EXCÈNTRICA"

Agraeixo el terme a un aragonès, bon amic, Pedro Escartín que qualifica de "excèntrica" la Comunitat de Jesús perquè, gràcies a Déu, es va atrevir a traspassar els murs del Cenacle, encara que a mi m'agrada més el de "centrífuga" per allò de "viure per als" altres.

La veritat és que l'Església, cadascú dels seus membres, hem de prendre més seriosament el mandat de Jesús: "Anau i anunciau a tots...", "Sereu els meus testimonis a Jerusalem, a Samaria i fins als límits més llunyans de la terra".

És el contrari de girar sobre si mateixos, fixats en qüestions intra-ecclesials, atrapats en tasques i apostolats més aviat "de manteniment" i/o amb poques ganes de "sortir de Jerusalem" amb més confiança en l'Esperit del Ressuscitat que no deixa d'empènyer "mar endins".

Els nostres Objectius Diocesans ens demanen precisament promoure "ACCIONS EVANGELITZADORES"... en els àmbits de la Família, de la Joventut, de l'Ensenyament, a més de donar prioritat a la Pastoral Vocacional i a l'Acció Missionera Parroquial "ad extra".

Celebrant en aquesta nova Pentecosta el naixement de l'Església, demanem-li a l'Esperit Sant que ens ompli dels seus dons i ens faci créixer en dinamisme i en "excentricitat" comunitària: que visquem i treballem "AMB ALTRES PER AL BÉ DE TOTS".

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan Piris,**
Bisbe de Menorca

(publicat en el Full Dominical, 19 de maig de 2002)

DONEM GRÀCIES A DÉU PEL DO DE LA VIDA CONTEMPLATIVA

L'experiència de cada dia demostra que l'ésser humà no s'omple mai del tot. I és que hem estat creats i som cridats (capacitats) a viure com a cercadors i promotors del definitiu.

¿Per què viure de qualsevol manera, bevent en "cisternes esquerdades"? (Jer 2, 13). ¿Per què no donar la batalla a "tot" el que ens impedeix viure com Déu vol? Déu, en Jesús ressuscitat, ho ha fet possible per a tots els seus fills.

Jesús, la seva persona, la seva paraula, la seva obra, és una crida a una tasca revolucionària = injectar "esperança" a tota prova, sent "testimonis de l'infinit" en qualsevol estat de vida.

Avui, la comunitat cristiana segueix essent posada a prova en moltes parts de la geografia mundial, singularment en països com el nostre, i de vegades sembla canviar les certeses que sempre l'han sostinguda per una imatge que sona gairebé a impotència... ¿Podem així seguir oferint esperança? No sembla probable.

Per donar esperança cal presentar testimonis i experiències salvadores, de paraula i d'obra, que progressivament portin cap al retrobament amb Jesús.

Confesso que cada vegada que visito les nostres dues comunitats contemplatives trobo en elles aquestes joioses experiències de vida plena que tanta gent sembla anar buscant.

† **Joan Piris,**
Bisbe de Menorca

(publicat en el Full Dominical, 26 de maig de 2002)

CORPUS 2002

Amb motiu del dia de Corpus, com cada diumenge, els cristians actualitzem la Pasqua reunint-nos per "partir el pa, anunciar la mort del Senyor i proclamar la seva resurrecció". I en molts indrets també solemnitzant "exteriorment" l'Amor proclamat i viscut per Jesús com a servei, donació, comunió, que creiem present "sacramentalment" a l'Eucaristia i prolongat cada dia pels seguidors de Jesús que estimen com Ell.

Aquest és el repte permanent per als qui volem fer les coses a l'estil de Jesús: no sols el que fem, sinó com i per què ho fem.

Són moltes les persones, grups i institucions que, sense confessar-se creients o cristians, fan el mateix que nosaltres: acollida, acompanyament, programes de reinserció, accions solidàries a favor dels valors humans, de la dignitat, dels drets, de la cultura, de la salut, de la migració, etc.

Hem d'aturar-nos a pensar en açò moltes vegades: si se'ns pot distingir per alguna cosa serà sempre per la manera en què ho fem i per l'esperit que ens mou a fer-ho així.

El dia de Corpus, "Dia de Caritat", és una bona ocasió per renovar les "motivacions fonamentals" del nostre obrar a favor del proïsme.

Amb la meua salutació a cadascú,

† **Joan Piris,**

Bisbe de Menorca

(publicat en el Full Dominical, 2 de juny de 2002)

¿UNA SOCIEDAD "SOSTENIBLE" O "RESPONSABLE"?

He tenido la suerte de participar con delegados de 22 países en una Consulta organizada por el Consejo de las Conferencias Episcopales de Europa (CCEE) en Venecia (Italia) del 23 al 26 de Mayo. Presentes también representantes de Santa Sede, USA, Australia, Comisión de episcopados de la Comunidad Europea (COMECE), Justicia y Paz, Red Europea Cristiana

para el Ambiente (ECEN) y del Exarca del Patriarcado ecuménico para Europa Meridional.

La reflexión giró alrededor de asuntos tan sugerentes como: "Sentido cristiano del trabajo para una sociedad sostenible"; "¿La economía sostenible crea nuevos puestos de trabajo?"; "Sentido cristiano del tiempo: perspectivas para una relación entre trabajo y reposo en una sociedad sostenible", etc. Y también fue objeto de una mesa redonda la difícil relación entre medio ambiente, trabajo y salud.

Son temas quizá poco presentes en nuestra predicación y, en general, en el lenguaje eclesial, pero se han afrontado interesados por el "ser humano" y convencidos de que las Iglesias tienen algo que decir "leyendo" las realidades a la luz de la Fe.

Por eso, quiero compartir algunas conclusiones:

1. Existe una contradicción entre las declaraciones a favor de un desarrollo sostenible y los desarrollos efectivos en campo económico y social: la injusta distribución de los recursos, la falta de agua potable, la erosión de tierras fértiles, la pobreza causada por cambios climáticos en los países en desarrollo y la reducción rápida de la biodiversidad a través de la extinción de bosques tropicales, así como el alto consumo de recursos ligado a un bienestar derrochador en los países industrializados indican que el actual modelo económico no es sostenible.

La solidaridad y la justicia en relación con los países más pobres y con las generaciones futuras requieren un cambio profundo de valores de referencia, económicos y culturales, y de relación con la naturaleza. Las Iglesias tienen la responsabilidad de colaborar en esta ardua empresa.

2. El mercado de trabajo ha de añadir nuevas modalidades que reconozcan valor a las actividades de cuidado, de asistencia y de trabajo personal (trabajo mixto): actividades culturales, espirituales y sociales, y con posibilidad de reposo y tiempo libre.

El trabajo entendido como producción masiva de bienes materiales no puede ser considerado como el único valor de referencia

para el desarrollo. Comporta un grave peso social y factores de stress que acompañan la falta de seguridad y el impacto psicológico de la desocupación.

La necesaria sinergia entre el trabajo y la tutela del ambiente debe ser perseguida activamente mediante un compromiso político, sostenido por el correspondiente consenso social: una reforma global del sistema fiscal que penalice con impuestos el consumo de recursos y de energía y los rendimientos financieros (¿ecotasa mundial?). Esto generará recursos para la tutela del ambiente y favorecerá programas de promoción de energía renovable, movilidad sostenible, agricultura compatible con el ambiente, etc, y puede crear mejores puestos de trabajo. Sobre esto existe todavía un debate abierto entre los expertos.

3. Se hace necesaria otra concepción de crecimiento y de tiempo, para un bienestar duradero y compatible con la salvaguarda de la creación y la justicia.

Hay que entender el "crecimiento" como la mejora de condiciones cualitativas para servicios culturales y espirituales y no tanto como un "cada vez más" cuantitativo. El crecimiento es sostenible únicamente cuando sus mejoras técnicas y estructurales van unidas a un más bajo consumo de materiales.

Hay que recuperar la primacía de las actividades espirituales y no productivas si queremos una cultura de la sostenibilidad. Lo que comporta también una nueva coordinación entre tiempo de trabajo y tiempo de reposo. Únicamente sobre la base de un amplio compromiso a favor de actividades espirituales y sociales y de la dimensión religiosa del hombre se puede realizar la creatividad y la alegría de vivir.

La Iglesia puede contribuir a ello también mediante la tutela y la cultura del domingo, que originariamente es el primer día de la semana y posibilita orientación y libertad, y está lleno de consecuencias positivas para la creatividad humana concediendo tiempo para Dios, para la contemplación, para la familia, la cultura, el ocio, el voluntariado. Como día libre de obligaciones laborales, es importante para la sincronización social y permite

formas de comunión y comunidad esenciales para el desarrollo del hombre.

4. En una situación en la que las llamadas morales y las declaraciones políticas quedan frecuentemente sin efecto, se requiere el testimonio de la propia acción para ser creíbles. Las Iglesias contribuirán al necesario cambio de los valores en la sociedad si demuestran cumplir su propia responsabilidad en favor de la creación mediante acciones ejemplares.

5. Las Conferencias Episcopales Europeas miran con gran expectación la próxima cumbre de Johannesburgo (Sudáfrica) (26/8 al 4/9/2002). Europa puede y debe contribuir de manera decisiva para que la Agenda-21 llegue a ser un camino vinculante.

En este sentido, los participantes en esta Consulta nos hemos pronunciado a favor de las prioridades siguientes:

- Solidaridad mundial en la lucha contra la pobreza mediante la tutela del agua potable y de los terrenos agrícolas fértiles, un amplio acceso a la educación, a la formación y a la asistencia sanitaria básica, mejores oportunidades de comercio para los países en desarrollo en el contexto de un sistema económico global justo, y progresivo aumento de la financiación de los proyectos de desarrollo –hasta un 0,7% del PIB- por parte de los países industrializados de Europa con un calendario vinculante hasta el 2010.
- Las Iglesias han de contribuir al necesario cambio de los modelos de bienestar, de los estilos de vida y de trabajo en los Países ricos, sobre la base del concepto cristiano de creación y de la visión integral del ser humano, así como de la prioridad de los valores y de las formas de trabajo creadores de espacios libres para el "bienestar del tiempo" y para estilos de vida que consuman menos recursos naturales.
- Tutela global del clima mediante la ratificación del acuerdo de Kyoto (que prevé la reducción de las emisiones de CO₂ en un 5,2% en relación a 1990), así como programas intensivos de promoción para la ecoeficiencia, para el ahorro energético y para la utilización

de energías renovables, para la movilidad sostenible y la replantación forestal.

- Ya hace dos años, este grupo de representantes se pronunció a favor de una liturgia que celebre el tiempo de la creación entre el 1 de septiembre y la jornada de acción de gracias. La Conferencia de Naciones Unidas de Johannesburgo tiene lugar en este periodo y es la ocasión de acoger la propuesta originariamente hecha por el Patriarca de Constantinopla. El Consejo de las Conferencias Episcopales Europeas, junto a otras iglesias, se comprometerá en favor de una iniciativa ecuménica en este sentido.

† **Joan Piris,**
Obispo de Menorca

(publicado en ES DIARI el 3 de junio de 2002)

BON SANT JOAN A TOTHOM

La festa de Sant Joan dóna oportunitat a tot un poble a expressar-se amb gestos i actituds d'una alegria fàcilment contagiosa, i té un component "comunitari" (social i religiós) més que evident.

Voldria dir, com a cristià, que els seguidors de Jesús ens hem d'alegrar de tot el que contribueixi a potenciar aquest dinamisme "comunitari" i hem de fer-nos presents (hem de ser "signe i instrument") per tal d'ajudar a fer realitat una gran aspiració humana: la fraternitat entre tots.

És segur que viure i fer viure generoses experiències de fraternitat, no sols amb paraules sinó amb la vida de cada dia, ens ajudarà sempre a obrir-nos a la transcendència.

Els evangelistes deixen ben clar que, a més de la paraula, també els esdeveniments i les accions de la vida de Jesús revelen la presència de Déu... Quan els seguidors de Joan Baptista acudeixen a preguntar-li si és ell "el qui ha de venir" la seva resposta no presenta cap dubte: "Aneu i conteu a Joan el que sentiu i veieu..."(Mt 11,3-5).

Hem de valorar més i més els aspectes no verbals de la nostra presència a la societat en qualsevol circumstància.

En aquest sentit, consider que participacions (eclesiàstiques) tradicionals a les nostres festes, com "sa capellana", si no hi fossin s'haurien d'inventar.

BON SANT JOAN 2002, amb la meva salutació a cadascú.

† **Joan Piris,**
Bisbe de Menorca

(publicat a la revista Sant Joan 2002 del Diari Menorca)

CLXXXIX REUNIÓN DE LA COMISIÓN PERMANENTE
DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA
Madrid, 18-19 de junio de 2002.

NOTA DE PRENSA FINAL DE LA
CLXXXIX REUNIÓN DE LA COMISIÓN PERMANENTE
DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

Entre los días 18 y 19 de junio de 2002 ha tenido lugar en la Casa de la Iglesia de Madrid, sede de la Conferencia Episcopal Española (CEE), la CLXXXIX reunión de la Comisión Permanente. Ha sido la primera del trienio 2002-2005.

Han asistido a esta reunión todos los miembros de la Comisión, excepto el Cardenal Álvarez Martínez, Arzobispo de Toledo, y Mons. Carlos Amigo Vallejo, Arzobispo de Sevilla y Presidente de la Comisión Episcopal de Misiones, ambos por razones pastorales.

Informaciones

Tras el rezo de la Hora Intermedia, a las 11 de la mañana del martes, 18 de junio, comenzaban los trabajos de la Comisión Permanente, con un turno de informaciones a cargo del Cardenal-Arzobispo Presidente y del Obispo Secretario General sobre distintos temas de actualidad que afectan a la vida de la Conferencia Episcopal y de la Iglesia Católica en España.

El món de la cultura i de la literatura no són els únics que contribueixen a la formació d'un individu. La família, l'escola, la societat en general, les circumstàncies de la vida, són també factors decisius.

En aquest sentit, cal considerar que les tradicions (culturals, religioses, etc.) són herència i no només un llegat passiu. Si no hi ha un treball de síntesi i d'inventiva, el llegat es perd.

El 25 de setembre de 1992, la Conferència de Sant Joan a Tòthom, amb la seva assessoria, va adoptar la proposta originalment feta per l'Associació de Sant Joan a Tòthom. El Consell de la Conferència de Sant Joan a Tòthom, després d'una sèrie de reunions, ha decidit adoptar la proposta de Sant Joan a Tòthom.

Y Joan Píris,
Obisps de Menorca
Publicat en el Diari de 13 de juny de 1992

BON SANT JOAN A TOT HOM

La festa de Sant Joan dona oportunitat a tot un poble a expressar-se amb gestos i actituds d'una alegria contagiosa i té un component "comunitari" (social i religiós) més que evident.

Voldria dir, com a cristià, que els regidors de la festa hem de alegrar de tot el que contribueix a potenciar aquest "comunitari" i hem de fer-nos presents (hem de ser "signe i instrument") per tal d'ajudar a fer realitat una gran aspiració humana: la fraternitat entre tots.

És segur que viure i fer viure bones experiències de fraternitat, no sols amb paraules sinó amb la vida de cada dia, ens ajudarà sempre a obrir-nos a la transcendència.

Els evangelistes deixen ben clar que, a més de la paraula, també els esdeveniments i les accions de la vida de Jesús revelen la presència de Déu. Quan els regidors de Sant Joan Baptista preguntaven a Jesús si és ell "el qui ha de venir", la seva resposta no presentava cap dubte: "Aien i conteu a tots que heu vist i sentit..." (Mt 11:2-5). Per tant, la festa de Sant Joan a Tòthom és una bona ocasió per a tots.

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

CLXXXIX REUNIÓN DE LA COMISIÓN PERMANENTE DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

Madrid, 18-19 de Junio de 2002

NOTA DE PRENSA FINAL DE LA CLXXXIX REUNIÓN DE LA COMISIÓN PERMANENTE DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

Entre los días 18 y 19 de junio de 2002 ha tenido lugar en la Casa de la Iglesia de Madrid, sede de la Conferencia Episcopal Española (CEE), la CLXXXIX reunión de la Comisión Permanente. Ha sido la primera del trienio 2002-2005.

Han asistido a esta reunión todos los miembros de la Comisión, excepto el Cardenal Álvarez Martínez, Arzobispo de Toledo, y Mons. Carlos Amigo Vallejo, Arzobispo de Sevilla y Presidente de la Comisión Episcopal de Misiones, ambos por razones pastorales.

Informaciones

Tras el rezo de la Hora Intermedia, a las 11 de la mañana del martes, 18 de junio, comenzaban los trabajos de la Comisión Permanente, con un turno de informaciones a cargo del Cardenal-Arzobispo Presidente y del Obispo Secretario General sobre distintos temas de actualidad que afectan a la vida de la Conferencia Episcopal y de la Iglesia Católica en España.

Informaron asimismo a lo largo de la reunión los Presidentes de las distintas Comisiones Episcopales.

El Obispo Presidente de la Comisión Episcopal de Medios de Comunicación Social, Mons. José Sánchez, y el Vicesecretario para Asuntos Económicos, Mons. Bernardo Herráez, ofrecieron igualmente un amplio informe sobre las iniciativas en curso para la creación de una futura televisión católica.

Asuntos económicos y calendario 2003

La Comisión Permanente ha dado el visto bueno para su estudio en la próxima Asamblea Plenaria, que tendrá lugar del 18 al 22 de noviembre, de los Balances económicos de la CEE y de sus obras e instituciones en el año 2001.

Asimismo, han quedado aprobados los calendarios de reuniones de la Asamblea Plenaria y Comisión Permanente para el año 2003. Habrá, en principio, dos Asambleas Plenarias, del 31 de marzo al 4 de abril y del 17 al 21 de noviembre, y tres reuniones de la Comisión Permanente, del 18 al 20 de febrero, del 17 al 19 de junio y del 23 al 25 de septiembre.

Iluminación de Catedrales

La Comisión Permanente ha estudiado y aprobado la adjudicación de subvenciones correspondientes al año 2002 con cargo al convenio firmado por la CEE en 1998 con la Fundación Endesa para la iluminación de catedrales españolas y de otros templos especialmente significativos. Desde entonces se han distribuido 652.701.981 pesetas con destino a 55 proyectos de iluminación de catedrales y templos. En esta ocasión se han adjudicado ayudas a 14 nuevos proyectos con un importe de 720.300,00 euros. El reparto es el siguiente:

Catedral de Astorga:	30.000,00 euros
Catedral de Barbastro:	90.000,00 euros
Catedral de Ciudad Rodrigo:	144.000,00 euros
Catedral de Cuenca:	30.000,00 euros

Catedral de Baza:	96.000,00 euros
Catedral de Badajoz:	30.000,00 euros
Concatedral de Mérida:	72.000,00 euros
Catedral de Ourense:	48.000,00 euros
Santuario Virgen de la Montaña (Cáceres):	18.000,00 euros
Ermita Ntra. Sra. de los Ángeles (Getafe):	3.300,00 euros
Parroquia San Juan Bautista de Lérida:	33.000,00 euros
Iglesia de Senet (Lérida):	30.000,00 euros
Parroquia de Obanos (Navarra):	12.000,00 euros
Templo Santiago el Mayor de Zaragoza:	84.000,00 euros

Ayudas en años anteriores

En la distribución de ayudas correspondiente a 1998 se beneficiaron las Catedrales de Alcalá de Henares, Ávila, Barcelona, Ciudad Real, Cuenca, Urgell y Zamora, Catedral nueva de Lleida, Concatedral de Cáceres y Basílica de Nuestra Señora de la Encina (León), por un importe total de 100.000.000 ptas.

En el año 1999 se repartieron 170.000.000 ptas. con destino a dieciséis Catedrales: Jaca, Tarragona, Almería, Girona, Ourense, Solsona, Ávila, Cuenca, Jerez de la Frontera, Ibiza, Teruel, Zamora, Astorga, Burgo de Osma, Oviedo y Tortosa, y la Concatedral de la Redonda de Logroño.

En el año 2000 otras once Catedrales españolas –Mondoñedo, Almería, Astorga, Palma de Mallorca, Zamora, Jaca, Cuenca, Badajoz, Tarragona, Tortosa y Valladolid–, dos Concatedrales –Cáceres y Logroño– y la Basílica de San Lorenzo de Huesca se beneficiaron de las ayudas previstas en el convenio con un importe total de 127.500.000 pesetas.

Por último, en el año 2001, la Comisión Permanente de la CEE aprobó la adjudicación de ayudas para la iluminación de trece Catedrales españolas –Ávila, Cádiz, Coria, Girona, Guadix, Baza, Jerez de la Frontera, Mondoñedo, Orihuela, Plasencia, Sigüenza, Taragona y Tui– y de un Santuario especialmente significativo, perteneciente a la diócesis de Canarias. El importe total de ayudas aprobadas ascendía a 255.201.981 pesetas.

Otros temas

Los Obispos miembros de la Comisión Permanente han acordado remitir a la próxima Asamblea Plenaria el estudio y decisión sobre el tema propuesto por la Comisión Episcopal para el Patrimonio Cultural "Principios y sugerencias para la estructura y funcionamiento de las Delegaciones diocesanas de Patrimonio".

La Subcomisión Episcopal de Universidades ha presentado un borrador de nuevas directrices sobre los Institutos de Ciencias Religiosas. Tras su estudio y debate, la Comisión Permanente ha dado su visto para que el tema sea incluido en el orden del día de la próxima Asamblea Plenaria, para su aprobación definitiva, si procede.

La Comisión Episcopal de Migraciones ha informado sobre la difícil situación económica que atraviesa la Comisión Católica Internacional de Migraciones y la petición de ayuda solicitada a la CEE. La Comisión Permanente volverá a estudiar este asunto en su reunión del próximo mes de septiembre, previo informe del Consejo de Economía.

La Comisión Episcopal de Migraciones ha presentado también a los Obispos el estudio de una Declaración sobre Pastoral Gitana con motivo del V aniversario de la beatificación de Ceferino Giménez Malla. Dicha Declaración será estudiada, de nuevo, por la Comisión Permanente en el mes de septiembre, una vez incorporadas las observaciones presentadas por los Obispos en la presente reunión.

La Comisión Permanente ha aprobado asimismo la creación de un servicio de asesoramiento jurídico en el ámbito civil, anejo a la Secretaría General. En la próxima reunión de la Comisión Permanente se procederá al nombramiento del director del mismo, previa propuesta del Obispo Secretario.

Nombramientos

De acuerdo con el artículo 10,3 del Reglamento de las Comisiones Episcopales de la CEE, tras las elecciones de Presidentes de las mismas, procedía renovar o confirmar los nombramientos de los Directores de los Secretariados. En consecuencia, la Comisión Permanente ha confirmado a los siguientes Directores de Secretariados:

D. Antonio Cartagena Ruiz, sacerdote de la diócesis de Orihuela-Alicante, Director del Secretariado de la C. E. de Apostolado Seglar.

D. José Rico Pavés, sacerdote de la archidiócesis de Toledo, Director del Secretariado de la C. E. para la Doctrina de la Fe.

D. Modesto Romero Cid, sacerdote de la diócesis de Madrid, Director del Secretariado de la C. E. de Enseñanza y Catequesis.

P. Juan Mª Canals Casas, claretiano, Director del Secretariado de la C.E. de Liturgia.

D. José Mª Gil Tamayo, sacerdote de la diócesis de Mérida-Badajoz, Director del Secretariado de la C. E. de Medios de Comunicación Social.

D. Anastasio Gil García, sacerdote de la diócesis de Madrid, Director del Secretariado de la C.E. de Misiones.

P. Jesús Sanz Montes, franciscano, Director del Secretariado de la Comisión de Obispos y Superiores Mayores.

D. José Mª León Acha, sacerdote de la diócesis de Sigüenza-Guadalajara, Director del Secretariado de la C.E. de Pastoral.

D. Fernando Fuentes Alcántara, sacerdote de la diócesis de Cuenca, Director del Secretariado de la C.E. de Pastoral Social.

D. Carlos de Francisco Vega, sacerdote de la diócesis de León, Director del Secretariado de la C.E. de Relaciones Interconfesionales.

D. José Luis Moreno Martínez, sacerdote de la diócesis de Calahorra y La Calzada-Logroño, Director del Secretariado de la C.E. de Seminarios y Universidades.

Asimismo y a propuesta de la Comisión Episcopal de Apostolado Seglar, los Obispos de la Comisión Permanente han aprobado los siguientes nombramientos:

D^a. Begoña Isabel González Pérez, laica de la diócesis de Tenerife, Presidenta Nacional de las Juventudes Marianas Vicencianas.

P. José Luis Cano Soriano, jesuita, de la provincia de Toledo de la Compañía de Jesús, Consiliario general de la Confederación Española de antiguos alumnos de la enseñanza católica.

D. José Ruiz Córdoba, sacerdote de la diócesis de Málaga, Consiliario general del Movimiento Misioneros de la Esperanza.

D. José Montes Martín, laico de la diócesis de Málaga, Presidente general del Movimiento Misioneros de la Esperanza.

D. José Mª Martín Sevilla, sacerdote de la diócesis de Segorbe-Castellón, Consiliario general de la Fraternidad Cristiana de enfermos y minusválidos (FRATER).

Por su parte, la Comisión Episcopal de Liturgia ha propuesto el siguiente nombramiento:

D. Gabriel Ramis i Miquel, sacerdote de la diócesis de Mallorca, Presidente de la Asociación Española de profesores de Liturgia.

A propuesta de la Comisión Episcopal de Pastoral, la Comisión Permanente ha dado su visto bueno al nombramiento de la Hna. María del Carmen Martín García, religiosa de las Hermanas Hospitalarias del Sagrado Corazón de Jesús, como directora del Departamento de Pastoral de la Salud, dentro del Secretariado de la citada Comisión Episcopal.

Finalmente, la Comisión Permanente de la CEE ha concedido el preceptivo visto bueno para la publicación del libro "Historias de la Biblia" de la Editorial Susaeta y la publicación por la BAC de la traducción, en edición revisada y actualizada, del "Nuevo Testamento" de Eloíno Nácar y Alberto Colunga. Asimismo la Comisión Permanente ha concedido el nihil obstat para que puedan seguirse los trámites en orden a la agregación del estudio Teológico "San Ildefonso" de Toledo a la Facultad de Teología "San Dámaso" de Madrid.

Plan Pastoral y Terrorismo

La Comisión Permanente ha iniciado la reflexión sobre el cumplimiento del Plan Pastoral de la Conferencia Episcopal Española para el cuatrienio 2002-2005 "Una Iglesia esperanza. ¡Mar adentro!" (Lc. 5,4), de noviembre de 2001. En este contexto, ha decidido impulsar la puesta en marcha de la acción número 16 prevista en dicho Plan. Esta acción, considerada como un servicio a la Iglesia y a la sociedad, consiste en propiciar una reflexión entre los teólogos e intelectuales católicos sobre el terrorismo. Consiste además en la publicación de un documento que aliente a los católicos y a los hombres y mujeres de buena voluntad a trabajar sinceramente según sus posibilidades para eliminar esta lacra social y consolidar la convivencia en la libertad y respeto de los derechos humanos. De acuerdo con el número 58 del Plan Pastoral, los criterios que han de orientar su elaboración son los siguientes:

- 1º) La condena tajante y sin paliativos del terrorismo de ETA, que constituye un desprecio a la vida humana, don sagrado, y un atentado gravísimo contra el hombre, imagen del mismo Dios, en la línea de los numerosos pronunciamientos de la Conferencia Episcopal y de los Obispos. Dicha condena incluye asimismo a todos los que directa o indirectamente lo toleran, lo justifican o le dan cobertura.
- 2º) El apoyo y cercanía de la Iglesia a las víctimas del terrorismo, a sus familiares y a los amenazados, viendo en ellos el rostro doliente de Cristo y alentando en esta tarea a las instituciones políticas y sociales.
- 3º) El compromiso de la Iglesia en la eliminación del terrorismo desde el ámbito de su misión específica: invocando la ayuda de Dios, inculcando en la sociedad y particularmente en la juventud el sentido moral y la referencia a los valores cristianos y a la dignidad de la persona humana, y creando en ella espacios de diálogo, de convivencia y de fraternidad.
- 4º) El estudio en profundidad de los orígenes, causas y consecuencias del terrorismo a partir de la Doctrina de la Iglesia.

Con esta acción y con el conjunto de su Plan Pastoral, la Conferencia Episcopal Española, que confía en el Dios de la vida y del amor que acom-

paña siempre a su pueblo, trata de contribuir a la paz en el País Vasco y en toda España sembrando la esperanza en los fieles católicos y en la sociedad en general.

La Comisión Permanente, ante acontecimientos e informaciones de diverso tipo que han podido afectar a la confianza de los fieles católicos en la Iglesia y sus pastores, invita a todos a renovar el amor a la Iglesia, madre y maestra, sacramento y camino, siempre y para todos, del encuentro con Dios y de los hombres entre sí. Ella es además signo de la presencia de Cristo Resucitado y de la acción del Espíritu Santo a pesar de las deficiencias de todos sus miembros, pastores y fieles. Invita, por fin, a éstos a fortalecer la comunión con sus pastores y a vivir con gozo, unidad y confianza su condición de hijos de la Iglesia.

Madrid, 19 de Junio de 2002

PRESENTACIÓ DE LA CARTA APOSTÒLICA "MISERICORDIA DEI"

15 de juny de 2002

Benvolguts germans preveres:

Us faig arribar el document que ja coneixeu "sobre alguns aspectes de la celebració del Sagrament de la Penitència", complint el que el "Successor de Pere" ens demana als Bisbes :

"... pretenc... dirigir una insistent invitació als meus germans Bisbes –i, a través d'ells, a tots els preveres– a reforçar sol·lícitament el sagrament de la Reconciliació, fins i tot com a exigència d'autèntica caritat i vertadera justícia pastoral, recordant-los que tot fidel, amb les degudes disposicions interiors, té dret a rebre personalment la gràcia sacramental...

1. Els Ordinaris han de recordar tots els ministres del sagrament de la Penitència que la llei universal de l'Església ha reiterat, en aplicació de la doctrina catòlica sobre aquest punt, que:

a) «La confessió individual i íntegra i l'absolució constitueixen l'única manera ordinària amb la que un fidel conscient que està en pecat greu es reconcilia amb Déu i amb l'Església; només la impossibilitat física o moral excusa d'aquesta confessió, en aquest cas la reconciliació es pot aconseguir també per altres mitjans».

b) Per tant, «tots els que, pel seu ofici, tenen encomanada la cura d'ànimes, estan obligats a proveir que se senti en confessió als fidels que els estan encomanats i que ho demanin raonablement; i que els hi doni l'oportunitat d'acostar-se a la confessió individual, en dies i hores determinades que els resultin assequibles».

2. Els Ordinaris del lloc, així com els rectors i els rectors d'esglésies i santuaris, han de verificar periòdicament que es donin de fet les màximes facilitats possibles per a la confessió dels fidels. En particular, es recomana la presència visible dels confessors als llocs de culte durant els horaris previstos, l'adequació d'aquests horaris a la situació real dels penitents i l'especial disponibilitat per confessar abans de les Misses i també, per atendre a les necessitats dels fidels, durant la celebració de la Santa Missa, si hi ha altres sacerdots disponibles".

Us prego llegir atentament "i complert" el citat Document i us agraeixo tot el que ja feis i pugueu fer d'ara en avant en l'exercici del "ministeri de la reconciliació".

Amb la meva salutació a cadascú,

† **Joan Piris,**
Bisbe de Menorca

JUAN PABLO II
CARTA APOSTÓLICA
EN FORMA DE «MOTU PROPRIO»
MISERICORDIA DEI
SOBRE ALGUNOS ASPECTOS
DE LA CELEBRACIÓN
DEL SACRAMENTO DE LA PENITENCIA

Por la misericordia de Dios, Padre que reconcilia, el Verbo se encarnó en el vientre purísimo de la Santísima Virgen María para salvar «a su pueblo de sus pecados» (Mt 1,21) y abrirle «el camino de la salvación».¹ San Juan Bautista confirma esta misión indicando a Jesús como «el Cordero de Dios, que quita el pecado del mundo» (Jn 1,29). Toda la obra y predicación del Precursor es una llamada enérgica y ardiente a la penitencia y a la conversión, cuyo signo es el bautismo administrado en las aguas del Jordán. El mismo Jesús se somete a aquel rito penitencial (cf. Mt 3, 13-17), no porque haya pecado, sino porque «se deja contar entre los pecadores; es ya "el cordero de Dios que quita el pecado del mundo" (Jn 1,29); anticipa ya el "bautismo" de su muerte sangrienta».² La salvación es, pues y ante todo, redención del pecado como impedimento para la amistad con Dios, y liberación del estado de esclavitud en la que se encuentra al hombre que ha cedido a la tentación del Maligno y ha perdido la libertad de los hijos de Dios (cf. Rm 8,21).

La misión confiada por Cristo a los Apóstoles es el anuncio del Reino de Dios y la predicación del Evangelio con vistas a la conversión (cf. Mc 16,15; Mt 28,18-20). La tarde del día mismo de su Resurrección, cuando es inminente el comienzo de la misión apostólica, Jesús da a los Apóstoles, por la fuerza del Espíritu Santo, el poder de reconciliar con Dios y con la Iglesia a los pecadores arrepentidos: «Recibid el Espíritu Santo. A quienes perdonéis los pecados, les quedan perdonados; a quienes se los retengáis, les quedan retenidos» (Jn 20,22-23).³

A lo largo de la historia y en la praxis constante de la Iglesia, el «ministerio de la reconciliación» (2 Co 5,18), concedida mediante los sacramentos del Bautismo y de la Penitencia, se ha sentido siempre como una tarea pastoral muy relevante, realizada por obediencia al mandato de Jesús como parte esencial del ministerio sacerdotal. La celebración del sacramento de la Penitencia ha tenido en el curso de los siglos un desarrollo que ha asu-

mido diversas formas expresivas, conservando siempre, sin embargo, la misma estructura fundamental, que comprende necesariamente, además de la intervención del ministro –solamente un Obispo o un presbítero, que juzga y absuelve, atiende y cura en el nombre de Cristo–, los actos del penitente: la contrición, la confesión y la satisfacción.

En la Carta apostólica *Novo millennio ineunte* he escrito: «Deseo pedir, además, una renovada valentía pastoral para que la pedagogía cotidiana de la comunidad cristiana sepa proponer de manera convincente y eficaz la práctica del Sacramento de la Reconciliación. Como se recordará, en 1984 intervine sobre este tema con la Exhortación postsinodal *Reconciliatio et paenitentia*, que recogía los frutos de la reflexión de una Asamblea general del Sínodo de los Obispos, dedicada a esta problemática. Entonces invitaba a esforzarse por todos los medios para afrontar la crisis del "sentido del pecado" [...]. Cuando el mencionado Sínodo afrontó el problema, era patente a todos la crisis del Sacramento, especialmente en algunas regiones del mundo. Los motivos que lo originan no se han desvanecido en este breve lapso de tiempo. Pero el Año jubilar, que se ha caracterizado particularmente por el recurso a la Penitencia sacramental nos ha ofrecido un mensaje alentador, que no se ha de desperdiciar: si muchos, entre ellos tantos jóvenes, se han acercado con fruto a este sacramento, probablemente es necesario que los Pastores tengan mayor confianza, creatividad y perseverancia en presentarlo y valorizarlo».⁴

Con estas palabras pretendía y pretendo dar ánimos y, al mismo tiempo, dirigir una insistente invitación a mis hermanos Obispos –y, a través de ellos, a todos los presbíteros– a reforzar solícitamente el sacramento de la Reconciliación, incluso como exigencia de auténtica caridad y verdadera justicia pastoral,⁵ recordándoles que todo fiel, con las debidas disposiciones interiores, tiene derecho a recibir personalmente la gracia sacramental.

A fin de que el discernimiento sobre las disposiciones de los penitentes en orden a la absolución o no, y a la imposición de la penitencia oportuna por parte del ministro del Sacramento, hace falta que el fiel, además de la conciencia de los pecados cometidos, del dolor por ellos y de la voluntad de no recaer más,⁶ confiese sus pecados. En este sentido, el Concilio de Trento declaró que es necesario «de derecho divino confesar todos y cada uno de los pecados mortales».⁷ La Iglesia ha visto siempre un nexo esencial entre el juicio confiado a los sacerdotes en este Sacramento y la necesidad

de que los penitentes manifiesten sus propios pecados,⁸ excepto en caso de imposibilidad. Por lo tanto, la confesión completa de los pecados graves, siendo por institución divina parte constitutiva del Sacramento, en modo alguno puede quedar confiada al libre juicio de los Pastores (dispensa, interpretación, costumbres locales, etc.). La Autoridad eclesiástica competente sólo especifica –en las relativas normas disciplinarias– los criterios para distinguir la imposibilidad real de confesar los pecados, respecto a otras situaciones en las que la imposibilidad es únicamente aparente o, en todo caso, superable.

En las circunstancias pastorales actuales, atendiendo a las expresas preocupaciones de numerosos hermanos en el Episcopado, considero conveniente volver a recordar algunas leyes canónicas vigentes sobre la celebración de este sacramento, precisando algún aspecto del mismo, para favorecer –en espíritu de comunión con la responsabilidad propia de todo el Episcopado⁹– su mejor administración. Se trata de hacer efectiva y de tutelar una celebración cada vez más fiel, y por tanto más fructífera, del don confiado a la Iglesia por el Señor Jesús después de la resurrección (cf. Jn 20,19-23). Todo esto resulta especialmente necesario, dado que en algunas regiones se observa la tendencia al abandono de la confesión personal, junto con el recurso abusivo a la «absolución general» o «colectiva», de tal modo que ésta no aparece como medio extraordinario en situaciones completamente excepcionales. Basándose en una ampliación arbitraria del requisito de la grave necesidad,¹⁰ se pierde de vista en la práctica la fidelidad a la configuración divina del Sacramento y, concretamente, la necesidad de la confesión individual, con daños graves para la vida espiritual de los fieles y la santidad de la Iglesia.

Así pues, tras haber oído el parecer de la Congregación para la Doctrina de la fe, la Congregación para el Culto divino y la disciplina de los sacramentos y el Consejo Pontificio para los Textos legislativos, además de las consideraciones de los venerables Hermanos Cardenales que presiden los Dicasterios de la Curia Romana, reiterando la doctrina católica sobre el sacramento de la Penitencia y la Reconciliación expuesta sintéticamente en el Catecismo de la Iglesia Católica,¹¹ consciente de mi responsabilidad pastoral y con plena conciencia de la necesidad y eficacia siempre actual de este Sacramento, dispongo cuanto sigue:

1. Los Ordinarios han de recordar a todos los ministros del sacramento de la Penitencia que la ley universal de la Iglesia ha reiterado, en aplicación de la doctrina católica sobre este punto, que:

a) «La confesión individual e íntegra y la absolución constituyen el único modo ordinario con el que un fiel consciente de que está en pecado grave se reconcilia con Dios y con la Iglesia; sólo la imposibilidad física o moral excusa de esa confesión, en cuyo caso la reconciliación se puede conseguir también por otros medios».¹²

b) Por tanto, «todos los que, por su oficio, tienen encomendada la cura de almas, están obligados a proveer que se oiga en confesión a los fieles que les están encomendados y que lo pidan razonablemente; y que se les dé la oportunidad de acercarse a la confesión individual, en días y horas determinadas que les resulten asequibles».¹³

Además, todos los sacerdotes que tienen la facultad de administrar el sacramento de la Penitencia, muéstrense siempre y totalmente dispuestos a administrarlo cada vez que los fieles lo soliciten razonablemente.¹⁴ La falta de disponibilidad para acoger a las ovejas descarriadas, e incluso para ir en su búsqueda y poder devolverlas al redil, sería un signo doloroso de falta de sentido pastoral en quien, por la ordenación sacerdotal, tiene que llevar en sí la imagen del Buen Pastor.

2. Los Ordinarios del lugar, así como los párrocos y los rectores de iglesias y santuarios, deben verificar periódicamente que se den de hecho las máximas facilidades posibles para la confesión de los fieles. En particular, se recomienda la presencia visible de los confesores en los lugares de culto durante los horarios previstos, la adecuación de estos horarios a la situación real de los penitentes y la especial disponibilidad para confesar antes de las Misas y también, para atender a las necesidades de los fieles, durante la celebración de la Santa Misa, si hay otros sacerdotes disponibles.¹⁵

3. Dado que «el fiel está obligado a confesar según su especie y número todos los pecados graves cometidos después del Bautismo y aún no perdonados por la potestad de las llaves de la Iglesia ni acusados en la confesión individual, de los cuales tenga conciencia después de un examen diligente»,¹⁶ se reprueba cualquier uso que restrinja la confesión a una acusación genérica o limitada a sólo uno o más pecados considerados más significa-

tivos. Por otro lado, teniendo en cuenta la vocación de todos los fieles a la santidad, se les recomienda confesar también los pecados veniales.¹⁷

4. La absolución a más de un penitente a la vez, sin confesión individual previa, prevista en el can. 961 del Código de Derecho Canónico, ha de ser entendida y aplicada rectamente a la luz y en el contexto de las normas precedentemente enunciadas. En efecto, dicha absolución «tiene un carácter de excepcionalidad»¹⁸ y no puede impartirse «con carácter general a no ser que:

1º amenace un peligro de muerte, y el sacerdote o los sacerdotes no tengan tiempo para oír la confesión de cada penitente;

2º haya una grave necesidad, es decir, cuando, teniendo en cuenta el número de los penitentes, no hay bastantes confesores para oír debidamente la confesión de cada uno dentro de un tiempo razonable, de manera que los penitentes, sin culpa por su parte, se verían privados durante notable tiempo de la gracia sacramental o de la sagrada comunión; pero no se considera suficiente necesidad cuando no se puede disponer de confesores a causa sólo de una gran concurrencia de penitentes, como puede suceder en una gran fiesta o peregrinación».¹⁹

Sobre el caso de grave necesidad, se precisa cuanto sigue:

a) Se trata de situaciones que, objetivamente, son excepcionales, como las que pueden producirse en territorios de misión o en comunidades de fieles aisladas, donde el sacerdote sólo puede pasar una o pocas veces al año, o cuando lo permitan las circunstancias bélicas, meteorológicas u otras parecidas.

b) Las dos condiciones establecidas en el canon para que se dé la grave necesidad son inseparables, por lo que nunca es suficiente la sola imposibilidad de confesar «como conviene» a las personas dentro de «un tiempo razonable» debido a la escasez de sacerdotes; dicha imposibilidad ha de estar unida al hecho de que, de otro modo, los penitentes se verían privados por un «notable tiempo», sin culpa suya, de la gracia sacramental. Así pues, se debe tener presente el conjunto de las circunstancias de los penitentes y de la diócesis, por lo que se refiere a su organización pastoral y la posibilidad de acceso de los fieles al sacramento de la Penitencia.

c) La primera condición, la imposibilidad de «oír debidamente la confesión» «dentro de un tiempo razonable», hace referencia sólo al tiempo razonable requerido para administrar válida y dignamente el sacramento, sin que sea relevante a este respecto un coloquio pastoral más prolongado, que puede ser pospuesto a circunstancias más favorables. Este tiempo razonable y conveniente para oír las confesiones, dependerá de las posibilidades reales del confesor o confesores y de los penitentes mismos.

d) Sobre la segunda condición, se ha de valorar, según un juicio prudencial, cuánto deba ser el tiempo de privación de la gracia sacramental para que se verifique una verdadera imposibilidad según el can. 960, cuando no hay peligro inminente de muerte. Este juicio no es prudencial si altera el sentido de la imposibilidad física o moral, como ocurriría, por ejemplo, si se considerara que un tiempo inferior a un mes implicaría permanecer «un tiempo razonable» con dicha privación.

e) No es admisible crear, o permitir que se creen, situaciones de aparente grave necesidad, derivadas de la insuficiente administración ordinaria del Sacramento por no observar las normas antes recordadas²⁰ y, menos aún, por la opción de los penitentes en favor de la absolución colectiva, como si se tratara de una posibilidad normal y equivalente a las dos formas ordinarias descritas en el Ritual.

f) Una gran concurrencia de penitentes no constituye, por sí sola, suficiente necesidad, no sólo en una fiesta solemne o peregrinación, y ni siquiera por turismo u otras razones parecidas, debidas a la creciente movilidad de las personas.

5. Juzgar si se dan las condiciones requeridas según el can. 961, § 1, 2º, no corresponde al confesor, sino al Obispo diocesano, «el cual, teniendo en cuenta los criterios acordados con los demás miembros de la Conferencia Episcopal, puede determinar los casos en que se verifica esa necesidad».²¹ Estos criterios pastorales deben ser expresión del deseo de buscar la plena fidelidad, en las circunstancias del respectivo territorio, a los criterios de fondo expuestos en la disciplina universal de la Iglesia, los cuales, por lo demás, se fundan en las exigencias que se derivan del sacramento mismo de la Penitencia en su divina institución.

6. Siendo de importancia fundamental, en una materia tan esencial para la vida de la Iglesia, la total armonía entre los diversos Episcopados del mundo, las Conferencias Episcopales, según lo dispuesto en el can. 455, §2 del C.I.C., enviarán cuanto antes a la Congregación para el Culto divino y la disciplina de los sacramentos el texto de las normas que piensan emanar o actualizar, a la luz del presente Motu proprio, sobre la aplicación del can. 961 del C.I.C. Esto favorecerá una mayor comunión entre los Obispos de toda la Iglesia, impulsando por doquier a los fieles a acercarse con provecho a las fuentes de la misericordia divina, siempre rebosantes en el sacramento de la Reconciliación.

Desde esta perspectiva de comunión será también oportuno que los Obispos diocesanos informen a las respectivas Conferencias Episcopales acerca de si se dan o no, en el ámbito de su jurisdicción, casos de grave necesidad. Será además deber de las Conferencias Episcopales informar a la mencionada Congregación acerca de la situación de hecho existente en su territorio y sobre los eventuales cambios que después se produzcan.

7. Por lo que se refiere a las disposiciones personales de los penitentes, se recuerda que:

a) «Para que un fiel reciba válidamente la absolución sacramental dada a varios a la vez, se requiere no sólo que esté debidamente dispuesto, sino que se proponga a la vez hacer en su debido tiempo confesión individual de todos los pecados graves que en las presentes circunstancias no ha podido confesar de ese modo».²²

b) En la medida de lo posible, incluso en el caso de inminente peligro de muerte, se exhorte antes a los fieles «a que cada uno haga un acto de contrición».²³

c) Está claro que no pueden recibir válidamente la absolución los penitentes que viven habitualmente en estado de pecado grave y no tienen intención de cambiar su situación.

8. Quedando a salvo la obligación de «confesar fielmente sus pecados graves al menos una vez al año»,²⁴ «aquel a quien se le perdonan los pecados graves con una absolución general, debe acercarse a la confesión indi-

vidual lo antes posible, en cuanto tenga ocasión, antes de recibir otra absolución general, de no interponerse una causa justa».²⁵

9. Sobre el lugar y la sede para la celebración del Sacramento, téngase presente que:

a) «El lugar propio para oír confesiones es una iglesia u oratorio»,²⁶ siendo claro que razones de orden pastoral pueden justificar la celebración del sacramento en lugares diversos;²⁷

b) las normas sobre la sede para la confesión son dadas por las respectivas Conferencias Episcopales, las cuales han de garantizar que esté situada en «lugar patente» y esté «provista de rejillas» de modo que puedan utilizarlas los fieles y los confesores mismos que lo deseen.²⁸

Todo lo que he establecido con la presente Carta apostólica en forma de Motu proprio, ordeno que tenga valor pleno y permanente, y se observe a partir de este día, sin que obste cualquier otra disposición en contra. Lo que he establecido con esta Carta tiene valor también, por su naturaleza, para las venerables Iglesias Orientales Católicas, en conformidad con los respectivos cánones de su propio Código.

Dado en Roma, junto a San Pedro, el 7 de abril, Domingo de la octava de Pascua o de la Divina Misericordia, en el año del Señor 2002, vigésimo cuarto de mi Pontificado.

- 1 Misal Romano, Prefacio del Adviento I.
- 2 Catecismo de la Iglesia Católica, 536.
- 3 Cf. Conc. Ecum. de Trento, sess. XIV, De sacramento paenitentiae, can. 3: DS 1703.
- 4 N. 37: AAS 93(2001) 292.
- 5 Cf. CIC, cann. 213 y 843, § I.
- 6 Cf. Conc. Ecum. de Trento, sess. XIV, Doctrina de sacramento paenitentiae, cap. 4: DS 1676.
- 7 Ibíd., can. 7: DS 1707.
- 8 Cf. ibíd., cap. 5: DS 1679; Conc. Ecum. de Florencia, Decr. pro Armeniis (22 noviembre 1439): DS 1323.
- 9 Cf. can. 392; Conc. Ecum. Vatic. II, Const. dogm. Lumen gentium, sobre la Iglesia, 23.27; Decr. Christus Dominus, sobre la función pastoral de los obispos, 16.
- 10 Cf. can. 961, § 1, 2º.
- 11 Cf. nn. 980-987; 1114-1134; 1420-1498.
- 12 Can. 960.
- 13 Can. 986, § 1.
- 14 Cf. Conc. Ecum. Vatic. II, Decr. Presbyterorum Ordinis, sobre el ministerio y vida de los presbíteros, 13; Ordo Paenitentiae, editio typica, 1974, Praenotanda, 10,b.
- 15 Cf. Congregación para el Culto divino y la disciplina de los sacramentos, Responsa ad dubia proposita: «Notitiae», 37(2001) 259-260.
- 16 Can. 988, § 1.
- 17 Cf. can. 988, § 2; Exhort. ap. postsinodal Reconciliatio et paenitentia (2 diciembre 1984), 32: AAS 77(1985) 267; Catecismo de la Iglesia Católica, 1458.
- 18 Exhort. ap. postsinodal Reconciliatio et paenitentia (2 diciembre 1984), 32: AAS 77(1985) 267.
- 19 Can. 961, § 1.
- 20 Cf. supra nn. 1 y 2.
- 21 Can. 961, § 2.
- 22 Can. 962, § 1.
- 23 Can. 962, § 2.
- 24 Can. 989.
- 25 Can. 963.
- 26 Can. 964, § 1.
- 27 Cf. can. 964, 3.
- 28 Consejo pontificio para la Interpretación de los textos legislativos, Responsa ad propositum dubium: de loco excipiendi sacramentales confessiones (7 julio 1998): AAS 90 (1998) 711.

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

MAIG 2002

Dia 1

- Al Toro, participa a la Jornada de Parelles i Capellans convocada per la Delegació diocesana de Família per tal de posar en comú i mirar de renovar les experiències de preparació al Matrimoni.

Dia 2

- A Maó, manté entrevistes amb capellans i dina a casa d'un d'ells.
- Al Monestir de les Concepcionistes, es reuneix amb les RR. Prioeres Mexicanes en visita a aquella Comunitat.
- Assisteix al Consell Pastoral de la Parròquia Sant Rafel de Ciutadella.

Dia 3

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.

Dia 4

- Al Santuari de la Mare de Deu del Toro, presideix la Missa i participa al dinar de germanor amb motiu de la Jornada diocesana de preveres i religiosos/es.
- A Ciutadella, celebra la Confirmació a la Parròquia Sant Antoni Mª Claret.
- Al Toro, participa a la Vetlla de pregària a Santa Maria

Dia 5

- Beneeix els termes i presideix la Missa de la Festa de la Mare de Deu del Toro al seu Santuari, a la que s'uneix la celebració de la Pasqua dels malalts.
- Es fa present a la trobada diocesana de l'apostolat de l'oració.
- Visita la comunitat de Carmelites missioneres de Ciutadella.

Dia 6

- A Cal Bisbe, rep un grup d'alumnes de l'Institut Mª Àngels Cardona.

- Rep la visita del President de l'Associació de Gent Gran de Ciutadella.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.
- Al capvespre, participa a la reunió de la Comissió diocesana de Patrimoni.
- Al fosquet, al Seminari, assisteix a la trobada arxiprestal de fi de curs dels Catequistes de Ciutadella.

Dia 7

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- Participa a la reunió del Capítol de la Catedral.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.
- Visita la Casa d'Acollida de Caritas a Ciutadella.

Dia 8

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.

Dia 9

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà a casa seva.
- Al fosquet, reunió ordinària del Consell Diocesà d'Economia.

Dia 10

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.

Dia 11

- Assisteix, a la Mola, als actes commemoratius dels 200 anys del Tractat d'Amiens.
- Al Toro, rep al Rector i Comissió de la Parròquia de Mallorca que té com a titular a la nostra Patrona.
- Al mateix Santuari, participa a la trobada de reflexió i pregària dels Grups d'Animació Missionera de la nostra Diòcesi.

Dia 12

- Entrevista amb un representant de l'Institut sacerdotal del Prado.
- Celebra el Sacrament de la Confirmació al Santuari de Mª Auxiliadora de Ciutadella.

Dia 13

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.
- Al Toro, participa a la reunió de la Permanent del Consell Pastoral Diocesà.

Dies 14-15-16

- Viatja a Madrid per tal de participar a la reunió ordinària de la Comissió Episcopal de Pastoral Social.

Dia 17

- A Cal Bisbe, reunió amb el Director de Caritas arxiprestal de Ciutadella. Després rep altres visites i despatxa assumptes.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.
- Al capvespre, reunió amb els membres del Patronat de la Fundació Mestral.
- Després reunió ordinària del Consell episcopal.

Dia 18

- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.
- Al capvespre celebra el Sacrament de la Confirmació a Mercadal.

Dia 19

- Celebra el Sacrament de la Confirmació a Es Castell.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.
- Presideix l'Ofici de Vespres i la Missa solemne de Pentecosta a la Catedral.

Dia 20

- A Maó, manté entrevistes personals amb capellans i dina a la Casa Sacerdotal.
- Al capvespre, reunió dels Rectors de l'Arxiprestat.

Dia 21

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.
- Al capvespre, a Maó, reunió amb la Delegada diocesana per a l'ensenyança.
- Al fosquet, assisteix a la presentació de l'experiència de la Catequesi Familiar a la Casa de l'Església.

Dies 22 al 26

- Viatja a Venècia per tal de participar en una Consulta del Consell de les Conferències Episcopals d'Europa (CCEE) sobre "el treball i la responsabilitat envers la creació".

Dia 27

- A Roma realitza gestions d'interès per a la nostra Diòcesi i manté entrevistes amb el diaca Xisco Cardona i els seus formadors.

Dia 28

- Viatge: Roma – Barcelona – Menorca.

Dia 29

- Al Toro, participa al curset de formació permanent per al clergat, dirigit pel Professor D. Borobio.
- Al fosquet es reuneix amb els confirmants de Sant Rafel de Ciutadella.

Dia 30

- Al Toro, participa al curset de formació permanent per al clergat.
- Al capvespre visita un capellà malalt.

Dia 31

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- Al Toro, dina amb un nombrós grup de Periodistes de Menorca i després té amb ells un col·loqui obert.

JUNY 2002

Dia 1

- Amb el Rector de la UIB, signa el conveni de col·laboració entre el Bisbat de Menorca i la Universitat de les Illes Balears.
- Celebra el Sagrament de la Confirmació a Sant Rafel de Ciutadella.

Dia 2

- Celebra el Sagrament de la Confirmació de dos adults al Centre catequístic Sant Miquel de Ciutadella.
- Al capvespre, a la Catedral, presideix la Missa i Processó amb motiu de la Solemnitat del Corpus.

Dia 3

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

Dia 4

- Participa a la Missa i dinar de fi de curs de l'Associació diocesana "Vida creixent".
- Al capvespre, al Toro, manté entrevistes personals amb capellans.

Dia 5

- A Maó, manté entrevistes personals amb capellans i dina amb un d'ells a casa seva.

Dia 6

- Participa a la reunió ordinària dels Rectors de Ciutadella i dina amb ells.

Dia 7

- A les dependències d'Es Diari, es reuneix amb accionistes del mateix.
- A la Casa Sacerdotal de Maó participa al dinar de Germanor i a la Missa posterior amb motiu de la Festa del Sagrat Cor, titular de la comunitat de religioses d'aquella casa.
- Al capvespre, a Ciutadella, participa a la inauguració de la nova botiga de "Comerç just" de Caritas.

Dia 8

- Al Toro, reunió ordinària del Consell Pastoral Diocesà.
- Al capvespre, celebra el Sagrament de la Confirmació a la Parròquia de Migjorn Gran.

Dia 9

- Participa a la Convivència de fi de curs dels Equips de la Mare de Déu i presideix la Missa d'acció de gràcies.
- Al capvespre rep la visita del Bisbe de Burkina Faso (Àfrica).

Dia 10

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- Al capvespre participa a la reunió ordinària de la Comissió de Patrimoni.

Dia 11

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- A migdia entrevista personal i dinar amb un capellà.
- Al capvespre, reunió ordinària del Consell Episcopal.
- Al fosquet, a Maó, assisteix al Consell de Pastoral de la Parròquia Sta. Eulàlia.

Dia 12

- Al Toro, reunió ordinària del Consell de Presbiteri.
- Al capvespre, participa a l'encontre que tenen els Professors de l'Institut diocesà de Teologia amb el degà del CETEM de Mallorca.
- Al fosquet, participa a l'acte de presentació de la Revista de Sant Joan.

Dia 13

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- Al capvespre, a l'Associació de Gent Gran de Ciutadella, pronuncia una conferencia amb motiu de la celebració del seu XXI aniversari.

Dia 14

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- A Maó, visita malalts i després manté una entrevista personal amb un capellà i dina a casa seva.
- Al capvespre, rep visites a la Casa sacerdotal de Maó.
- Al fosquet, a Ciutadella, participa al fi de curs de l'Equip de la Delegació de Joventut.

Dia 15

- Celebra el Sagrament de la Confirmació a Sant Rafel de Ciutadella.

Dia 16

- A Cal Bisbe, rep la protocol·lària visita de s'Homo des Be.
- Celebra el Sagrament de la Confirmació a Santa Maria de Maó.
- Visita la Comunitat de Germanes del Cor de Maria i dina amb elles.
- Celebra el Sagrament de la Confirmació a la Parròquia de Sant Climent.

Dia 17

- Treball personal a Cal Bisbe.

Dia 18

- Al Toro, reunió amb l'Equip Diocesà de Caritas.

Dia 19

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.

Dia 20

- A Cal Bisbe, rep visites i despatxa assumptes.
- Al capvespre, visita el Rector de Sant Lluís a casa seva i un malalt a l'Hospital de Maó.
- A Ferreries, manté una reunió amb la Direcció del Col·legi Sant Francesc.

Dia 21

- A la Cúria, despatxa assumptes i rep visites.
- A Ses Voltes és entrevistat per la COPE amb motiu de les festes de Sant Joan.

Dia 22

- A les instal·lacions de Es Diari presideix la Junta General Ordinària d'Accionistes.

Dia 23

- Assisteix als actes festius de St. Joan al Born.
- Presideix a St. Joan de Missa les Vespres solemnes amb els Caiers, Cavallers i Poble cristià.

Dia 24

- Participa als actes festius propis de la festa de Ciutadella.
- Assisteix a la Catedral amb Caiers, Cavallers i Poble cristià a la Missa festiva de St. Joan.

Dia 25

- A la Cúria, despatxa assumptes i rep visites.

Dia 26

- Viatja a València per tal de celebrar les noces d'or del capellà padrí a la seva ordenació episcopal i el casament dels joves caps de grup de la seva darrera Parròquia "El Bon Pastor".

SECRETARIA GENERAL

Cartes i Comunicats

Seguint la recomanació de la Conferència Episcopal Espanyola respecte a la celebració del anomenat "Dia del Papa", el Sr. Bisbe prega a tota la Comunitat Diocesana:

- 1.- Que la referida commemoració del "Dia del Papa" es celebri en tota la Diòcesi de Menorca el dia 30 de Juny, diumenge immediatament posterior a la Solemnitat dels Sants Apòstols Pere i Pau.
- 2.- Que en aquest dia, en totes les Misses que es celebrin amb assistència de fidels (incloses les vespertines del dissabte), s'utilitzin els textos propis de la Missa de la Solemnitat dels Sants Apòstols; que en l'Homilia i en la Pregaria dels fidels es tingui present la esmentada commemoració i s'encomani el ministeri i la persona del Successor de Pere.
- 3.- Es recorda també que la col·lecta manada per aquest dia (l'òbol de Sant Pere) queda inclosa en la col·lecta que té lloc durant l'estiu.

Ciutadella de Menorca, a 14 de Juny de 2002.

Firmat.: Jaume Ametller Pons
Secretari General i Canceller

SECRETARIA GENERAL

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Cartes i Comunicats

AVALUACIÓ DELS OBJECTIUS DIOCESANS

Ciutadella de Menorca, 8 de maig de 2002

- Als Rectors i Consells de les comunitats parroquials i esglésies**
- Als Responsables dels Serveis diocesans i equips respectius**
- A les Comunitats de les Congregacions religioses**
- Als Responsables i equips dels Moviments i Associacions**

Benvolguts i benvolgudes :

En iniciar el curs, el Sr. Bisbe, va presentar a la Diòcesi els **Objectius Pastorals 2001-2003 i Nivells d'Atenció i d'Actuació Pastorals**. A partir d'aquí es van convidar els diferents organismes diocesans a *fer la seva programació segons les seves necessitats reals, els seus recursos i les seves possibilitats*. Es van rebre moltes aportacions fruit d'un treball en equip i símptoma de la recepció i concreció dels Objectius Pastorals per al present bienni.

Ara, a la meitat del camí proposat, pot anar bé fer una *aturada abans de l'estiu* i avaluar el que s'ha fet i reformular, si és necessari, els objectius inicials vista l'experiència de cada realitat pastoral dins aquest any. Per això, us feim arribar aquest esquema indicatiu d'**AVALUACIÓ dels Objectius diocesans d'aquest primer any A NIVELL PARROQUIAL** (i als altres nivells de Serveis, Moviments, Associacions, etc. que s'ho hagin proposat) per a dur a terme dita revisió i programació.

Rebeu una abraçada fraternal

Sebastià Taltavull Anglada

Vicari general

Ciutadella de Menorca, 13 de maig de 2002

Benvolgut en el Senyor:

FESTA DE JESUCRIST, GRAN SACERDOT PER SEMPRE
(dijous, 23 de maig)

Ja fa uns anys que els preveres ens reunim per a celebrar junts la festa de Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre. També ho tenim previst per enguany i serà el proper dia 23 de maig, al Seminari, lloc de la nostra formació sacerdotal.

Ens trobarem per a la concelebració de l'Eucaristia que serà a les 12.30 i que presidirà Mn. Josep Mascaró, en el seu 50è aniversari de l'ordenació sacerdotal. Després dinarem junts.

Com hem fet en alguna altra ocasió, compartirem la pregària dels feels tenint especial en compte el do del ministeri sacerdotal i la necessitat de noves vocacions. Convé dur alba i estola blanca i avisar les monges del Seminari per la qüestió del dinar (tel. 971 38 21 37). El dinar serà immediatament després de l'Eucaristia.

JORNADES DE FORMACIÓ PERMANENT
(29 i 30 de maig)

També i tal com tenim programat els dies 29 i 30 de maig tindrem les terceres jornades de formació permanent d'aquest curs al Toro, aquesta vegada sobre una qüestió pastoral: "Els ministeris laïcals" i seran dirigides pel professor Dionisio Borobio, de la Facultat de Teologia de Salamanca. Començarem el dimecres, a les 10.30 del matí i acabarem el dijous després del dinar. L'horari de les sessions com les altres vegades.

Recordar, també, que s'ha d'avisar les monges del Toro confirmant l'assistència (tel. 971 37 50 60).

Desitjant-te una joiosa festa de Pentecosta, rep una abraçada fraternal,

Sebastià Taltavull Anglada
Vicari General

Ciutadella de Menorca, 14 de juny de 2002

EXERCICIS ESPIRITUALS AL MIRACLE (SOLSONA) **25-31 d'agost de 2002**

Benvolgut en el Senyor

Com ja es va anunciar després de Pasqua, estam preparant la tanda d'Exercicis Espirituals al Santuari del Miracle (Solsona) per als preveres de la Diòcesi que hi vulguin participar i que dirigirà el P. Hilari Raguer, monjo benedictí. Després de l'experiència de l'any passat que va resultar ben positiva, també enguany seguiríem fent una tanda fora de Menorca, en la que també hi participarà el Sr. Bisbe, i l'altra a l'entorn del mes de febrer al Seminari.

Per aquest motiu i per haver d'encarregar els bitllets d'avió i organitzar el desplaçament a Solsona, s'ha de fer la inscripció el més prest possible. T'agrairíem, en el cas de participar-hi, que ho comuniquis a la Cúria Diocesana abans del dia 1 de juliol, telefonant (971 38 03 43) o enviant un e-mail: bisbatmenorca@planalfa.es.

En principi, la sortida de Menorca seria el diumenge, dia 25 d'agost (capvespre) i la tornada el dissabte, dia 31 d'agost (matí o migdia).

Esperam la teva resposta i, tant com et sigui possible, la teva assistència.

Una abraçada fraternal

Sebastià Taltavull Anglada
Vicari General

ORGANISMES DIOCESANS

CONSELL DEL PRESBITERI

FULL INFORMATIU DE LA REUNIÓ DEL CONSELL DEL PRESBITERI

20 de març de 2002

S'estudia la situació de les Cases Sacerdotals i la problemàtica dels preveres en relació a les seves necessitats materials, de convivència i de salut. Es parteix de la reflexió feta fa quasi deu anys en la qual apareix la validesa del seu plantejament i que diu:

"La Diòcesi té obertes dues Cases Sacerdotals. La baixa ocupació junt a la major despesa que suposa mantenir-les fa que sigui difícil assegurar el seu futur econòmic. La Casa Sacerdotal de Ciutadella es beneficia de l'estructura del Seminari i de la generosa dedicació de les religioses franciscanes; podem dir que es complementen en l'ús de l'edifici. La Casa Sacerdotal de Maó, de moment, es manté gràcies a la bona disposició de les Religioses Missioneres dels Sagrats Cors que mantenen una petita comunitat. De fet, s'ha de replantejar entre el clergat la funció de les Cases Sacerdotals. ¿Realment els preveres jubilats i altres en tenen necessitat? ¿Poden subsistir les rectories i significar una experiència de vida comunitària? Com pot afrontar-se la qüestió de la solvència econòmica?" (cfr. Butlletí del Bisbat 1993, pàg. 380). També s'aporta el text dels Estatuts publicats l'any 1997 (cfr. Butlletí del Bisbat 1997, Pàgs. 106-107).

Després de fer una valoració positiva de la posada en marxa de les Cases Sacerdotals, s'està totalment d'acord que actualment prestin un bon servei que s'orienta especialment als preveres majors, tot i que estan obertes com a residència a qualsevol prevere. En aquest moment estan gairebé plenes pel que fa a la capacitat d'acollir residents, tot i que s'ha de replantejar la seva funció, s'han de preveure les necessitats futures i s'ha d'estudiar la possibilitat d'atendre les necessitats actuals dels preveres majors residents.

Després d'analitzar en detall aquesta situació i la realitat futura que es preveu per l'edat de la majoria del clergat i amb la finalitat d'estudiar la necessitat i la utilitat de les Cases Sacerdotals, s'acorda crear una Comissió perquè reculli la informació directa de tots els preveres sobre la determinació personal en relació a les Cases Sacerdotals i preveure així millor el futur. Formen aquesta comissió: Mn. Sebastià Taltavull, Mn. Cristòfol Vidal, Mn. Pere Comella, Mn. Jaume Ametller i Mn. Joan Miquel Sastre. A la sessió del mes de juny aquesta comissió presentarà les conclusions de la tasca encomanada.

Josep Manguán Martínez,
secretari

CONSELL PASTORAL DIOCESÀ

FULL INFORMATIU DE LA SESSIÓ CONSTITUENT DEL CONSELL PASTORAL DIOCESÀ

16 de març de 2002

Després de la Pregària inicial, el Sr. Bisbe Mons. Joan Piris dirigeix unes paraules a tots els presents sobre al funció del Consell Pastoral Diocesà i la seva missió dins la Diòcesi. Tot seguit es fa la presentació dels membres, s'entreguen els nomenaments corresponents i queda constituït el Consell Pastoral Diocesà. Com a documentació, es reparteixen les Propostes de l'Assemblea Diocesana i els Objectius Pastorals 2001-2003 i es presenten els Estatuts i el Reglament de l'esmentat Consell.

El següent punt de l'Orde del dia preveu l'elecció del Secretari mitjançant votació. És elegit el Sr. Joan Lluís Hernández Gomila, qui, després d'acceptar l'encàrrec és nomenat. De la mateixa manera es fa l'elecció de la Comissió Permanent, que, presidida pel Sr. Bisbe, Mons. Joan Piris, la integren les següents persones: Mn. Sebastià Taltavull Anglada, Vicari General; Sr. Joan Lluís Hernández Gomila, Secretari del CPD; Mn. Rafael Portella Moll, Arxipreste; Mn. Joan Febrer Rotger, Coordinador d'Àrea; i els laics: Srta. Margarita Campins Pons, Sr. Xavier Martín Martínez; Margarita Prats Gomila i Joan Mir Llorens.

En el capítol de precís i suggeriments, el Sr. Bisbe anuncia la propera reunió per al mes de juny, convida tots els membres del Consell a participar en la celebració diocesana de la Missa Crismal i fa referència al nou organigrama diocesà amb les delegacions corresponents, i organització. També es refereix al fet que en la reunió que tindrà la Comissió Permanent es farà l'elecció del Moderador de les sessions del Consell, tal com ho preveuen els Estatuts, i acaba expressant la seva disponibilitat per a fer-se present a les reunions dels Consells Pastoral Parroquials, i agraint a tots els assistents la seva presència i participació.

Joan Lluís Hernández Gomila,
Secretari

Joan Lluís Hernández Gual
Secretari

CONSELL PASTORAL DIOCESÀ

FULL INFORMATIU DE LA SESSIÓ CONSTITUENT DEL CONSELL PASTORAL DIOCESÀ 18 de març de 2003

Després de la Purgació oficial, el Sr. Bisbe Mons. Joan Pius dirigeix unes paraules a tots els presents sobre el funcionament del Consell Pastoral Diocesà i la seva missió dins la Diòcesi. Tot seguit es fa la presentació dels membres, s'entreguen els nomenaments corresponents i queda constituït el Consell Pastoral Diocesà. Com a documentació es reparteixen les Propostes de l'Assemblea Diocesana i els Objectius Pastoralis 2001-2003 i es presenten els Estatuts i el Reglament de l'esmentat Consell.

RELACIONS INSTITUCIONALS

CONVENI DE COL·LABORACIÓ ENTRE EL BISBAT DE MENORCA I LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

Ciutadella de Menorca, 1 de juny de 2002

REUNITS

D'una part, el Bisbe de Menorca, Excel·lentíssim i Reverendíssim Senyor Joan Piris Frígola, amb domicili legal al carrer de Cal Bisbe, 8, 07760 Ciutadella de Menorca,

I de l'altra, el Rector de la Universitat de les Illes Balears (en endavant, UIB), Magnífic i Excel·lentíssim Senyor Llorenç Huguet Rotger, com a representant d'aquesta, segons el que estableixen la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, i el Decret 32/1999, de 26 de març, pel qual s'aproven els Estatuts de l'esmentada universitat.

Convençuts de l'interès recíproc per establir i desenvolupar relacions de cooperació entre les dues institucions, d'acord amb llurs respectives atribucions,

MANIFESTEN

La voluntat de desplegar l'Acord normatiu 1279, de ratificació de l'Acord marc de col·laboració entre la Universitat de les Illes Balears i l'Es-

glésia Catòlica, de 29 de gener de 1991 (FOU núm. 55, de 22 de febrer), tot fent-lo extensiu a la totalitat de l'àmbit territorial de la Universitat de les Illes Balears

Aquest Acord explicita que "els Estatuts de la Universitat de les Illes Balears estableixen que aquesta institució està lligada a la realitat històrica, científica, social i econòmica de les illes Balears, la qual cosa comporta una atenció especial a l'estudi de la cultura catalana i al desenvolupament científic, tècnic i artístic", i que "que la dimensió religiosa catòlica forma part de la història i de la cultura de les illes Balears; complint l'article V de l'Acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu sobre ensenyaments i assumptes culturals, de 3 de gener de 1979, i l'article 2 de la Llei de llibertat religiosa, de 5 de juliol de 1980".

Per la qual cosa

ACORDEN

Primer. Objectius

Aquest conveni s'estableix per desenvolupar concretament el punts segon, tercer i quart del susdit Acord normatiu 1279, en els termes que s'indiquen més avall.

Segon. Àrees de cooperació

La cooperació entre ambdues institucions podrà dur-se a terme respecte dels àmbits d'actuació generals descrits a l'Acord marc de referència i, específicament, dels següents:

- a) Institut Diocesà de Teologia (en endavant, IDT)
- b) Arxiu Diocesà, biblioteques diocesanes i Museu Diocesà
- c) Església dels Socors de Ciutadella de Menorca
- d) Pastoral Universitària

Les àrees en què es desenvolupi la cooperació inclouran programes i activitats diversos, que es definiran específicament als protocols corresponents.

Tercer. Programes projecte específics

Per cada programa o projecte específic s'haurà de desenvolupar un protocol. Aquests protocols, que s'afegiran a aquests conveni, hauran d'incloure la informació següent:

1. L'origen, la naturalesa i la descripció del programa projecte.
2. Els noms dels responsables i dels participants de cada institució.
3. La durada del programa projecte.
4. Els recursos financers prevists per cobrir les despeses relacionades amb el projecte i la distribució dels diners en qüestió.
5. Les previsions que s'hagin fet per al reconeixement i la convalidació acadèmics en casos de programes d'estudis conjunts.

Aquests protocols hauran de comptar amb l'aprovació dels màxims representants de totes dues institucions.

Quart. Línies bàsiques de col·laboració de cada àmbit específic

Els vicerectorats d'Estudiants i Relacions Institucionals i d'Extensió Universitària i Activitats Culturals coordinaran les actuacions que es derivin dels protocols específics dels àmbit següents:

a) IDT

Hom crearà un Seminari permanent de cursos que dependrà d'una Comissió mixta constituïda amb representants de l'IDT i de diversos departaments universitaris, preferentment els més afins a les temàtiques objecte de cursos d'aquest Seminari (especialment els estudis lligats a l'Església i al seu patrimoni cultural i la interculturalitat).

Hom establirà el corresponent protocol específic per regular aquests cursos i la concessió, per part de la UIB, dels crèdits de lliure configuració corresponents.

b) Arxiu diocesà, Biblioteca diocesana i Museu diocesà

La Universitat de les Illes Balears, mitjançant el Servei de Biblioteca i Documentació, assessorarà el Bisbat de Menorca respecte de la creació, l'organització, la catalogació i la informatització dels fons bibliogràfics de l'Arxiu diocesà, la Biblioteca diocesana i el Museu diocesà; aquest assessorament, en una primera fase, en concretarà en la redacció d'un projecte que quantifiqui i temporalitzi aquestes tasques.

La relació de fons bibliogràfics inclou els que actualment es troben en possessió de l'Església de Menorca més els futurs.

El Bisbat de Menorca garantirà a la Universitat de les Illes Balears l'accés prioritari a aquests fons.

c) Església dels Socors de Ciutadella Menorca

La Universitat de les Illes Balears, sota la coordinació del Vicerectorat d'Extensió Universitària i Activitats Culturals i a través dels investigadors del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts i del Departament de Química, col·laborarà en la recuperació patrimonial de l'Església dels Socors de Ciutadella de Menorca, especialment pel que fa a les pintures murals, en primera instància quant als estudis preliminars d'aquesta actuació i, posteriorment, d'acord amb el que hom estableixi en el corresponent protocol addicional a aquest conveni.

d) Pastoral Universitària

La Pastoral Universitària és un servei de l'Església Catòlica a la Universitat de les Illes Balears que concreta el fet religiós cristià dins el món plural de la universitat i s'ofereix a tots els membres de la comunitat universitària.

La Universitat de les Illes Balears debatrà la conveniència de regular la Pastoral Universitària com a servei universitari.

Cinquè. Condicions financeres

a) No hi ha cap tipus de compromís financer assumit per les institucions en el moment de la firma d'aquest conveni.

b) Per a cada programa projecte s'indicaran, separadament i específica, els detalls financers.

Sisè. Reconeixement i convalidació

En cas de programes d'estudis conjunts, s'establirà un sistema acadèmic de reconeixement mutu i convalidació.

Aquest sistema s'haurà de descriure en cada protocol específic i l'hauran d'aprovar les autoritats acadèmiques corresponents de totes dues institucions.

Setè. Forma de disposar de la propietat intel·lectual

Tota la informació resultant d'activitats conjuntes realitzades sota aquest acord estarà a disposició d'ambdues parts, llevat que s'estableixin altres normes.

Vuitè. Vigència i durada

El present conveni entra en vigor el dia que se signi i té una validesa mínima de quatre anys, període que es renovarà automàticament. Ambdues parts, de comú acord, poden proposar-ne la modificació o rescissió amb sis mesos d'antelació a la data prevista per fer-ho. En cas que el conveni es denunciï, ambdues parts es comprometen a acabar els projectes i els estudis que hi hagi en fase de realització.

Novè. Coordinació

El Rector de la Universitat de les Illes Balears i el Bisbe de Menorca nomenaran, en un termini no major de tres mesos, un comitè, comissió o persona responsable que coordini i revisi les activitats que es duguin a terme dins el marc del conveni.

Els coordinadors es posaran en contacte regularment per donar suport al desenvolupament de la cooperació.

I com a prova de conformitat amb tot l'anterior, se subscriu al lloc i en la data indicats el present conveni, redactat en dos exemplars; cada una de les parts se'n queda un.

Per la Universitat de les Illes Balears,

Pel Bisbat de Menorca,

Llorenç Huguet

Rector

Joan Piris

Bisbe

Diligència

El present conveni el va aprovar el Consell Executiu de data 14 de maig de 2002 i el va ratificar la Junta de Govern de la Universitat de les Illes Balears, de conformitat amb el que estableixen els articles 21.1.27) i 178 dels Estatuts de la Universitat de les Illes Balears, aprovats pel Decret 32/1999, de 26 de març (BOIB núm. 45, de 10 d'abril).

CONVENI
ENTRE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS
I LA DIÒCESI DE MENORCA
PER AL RECONeixEMENT COM OFERTA LECTIVA
DE CRÈDITS DE LLIURE CONFIGURACIÓ,
DELS ENSENYAMENTS O ACTIVITATS ORGANITZATS
PER L'INSTITUT DIOCESÀ DE TEOLOGIA

Ciutadella de Menorca, 1 de juny de 2002

REUNITS

D'una part, el Magnífic i Excel·lentíssim Senyor Llorenç Huguet, Rector de la Universitat de les Illes Balears (UIB), en representació d'aquesta universitat.

I d'altra, l'Excel·lentíssim i Reverendíssim Senyor Joan Piris Frígola, Bisbe de Menorca, en representació de l'Institut Diocesà de Teologia.

EXPOSEN

1. Que el Reial Decret 1497/1987, de 27 de novembre, pel qual s'estableixen directius generals comunes dels plans d'estudis dels títols universitaris de caràcter oficial i amb validesa en tot el territori nacional, modificat pel Reial decret 1267/1994, de 10 de juny, estableix, dins el contingut dels ensenyaments, les matèries de lliure elecció de l'estudiant amb vista a la flexible configuració del seu currículum.

2. Que la Universitat de les Illes Balears ha inclòs dins els seus plans d'estudis una oferta de matèries i d'activitats acadèmiques per tal que siguin escollides pels estudiants com a assignatures de lliure elecció.

3. Que, per tal d'ampliar l'oferta esmentada, la Comissió Acadèmica de la UIB ha acordat de reconèixer els ensenyaments o activitats organitzats per determinades institucions, sempre que s'ajustin als temes establerts i aquesta col·laboració es formalitzi mitjançant el conveni corresponent.

ACORDEN

Primer. La Universitat de les Illes Balears reconeix com a oferta lectiva de crèdits de lliure elecció dels plans d'estudis renovats que imparteix aquesta Universitat conduents a títols oficials, els ensenyaments o activitats de l'Institut Diocesà de Teologia.

Segon. Els ensenyaments o activitats de l'Institut Diocesà de Teologia s'han d'ajustar a la normativa aprovada en aquest aspecte per la UIB i a la normativa general d'aplicació.

Tercer. La UIB determinarà cada any, per mitjà de la Comissió Acadèmica, quins cursos o activitats oferts per l'Institut Diocesà de teologia són acreditables com a crèdits de lliure configuració, la qual cosa es formalitzarà mitjançant un annex que s'incorporarà al present conveni.

En aquest sentit, l'Institut Diocesà de Teologia ha de comunicar cada any la programació docent dos mesos abans de l'inici de les activitats als efectes del que estableix aquesta segona clàusula.

Quart. Així mateix, la UIB ha de determinar també el valor en crèdits de cadascun dels cursos o activitats que es facin, als efectes de la corresponent acreditació, tenint en compte que en cap cas un crèdit no pot ser inferior a 20 hores d'activitat o docència realitzada.

Cinquè. Són acreditables els cursos que l'alumne realitzi durant la seva llicenciatura o diplomatura, ja que els crèdits de lliure elecció tenen naturalesa acadèmica dins un determinat ensenyament.

Sisè. L'Institut Diocesà de teologia controlarà l'assistència dels alumnes matriculats als cursos o activitats que es compleixin els requisits que es determinin.

Setè. L'alumne es matricularà a l'Institut Diocesà de Teologia i, un cop superats els cursos, l'Institut Diocesà de Teologia li expedirà el corresponent certificat o diploma acreditatiu. Els alumnes de la UIB tindran un descompte del 10 per cent de les taxes de matrícula d'aquests cursos o activitats.

L'alumne presentarà aquest certificat al centre on fa l'ensenyament per tal que formalitzi el reconeixement dels crèdits acreditats en virtut del present conveni.

Vuitè. La UIB i l'Institut Diocesà de Teologia, en la mesura de les seves disponibilitats, facilitaran els mitjans necessaris per al desplegament i l'execució adequats d'aquest conveni.

Novè. Aquest conveni entrarà en vigor a partir de la data en què se signi i pot ser modificat o desenvolupat per mutu acord de les parts.

La durada del conveni s'estableix per un període d'un any prorrogable tàcitament per períodes iguals successius, llevat que una de les parts comunicui a l'altra, amb sis mesos d'antelació, la voluntat de resoldre'l abans del termini establert, o de no prorrogar-lo.

En qualsevol cas, un cop resolt el conveni, continuarà tenint eficàcia fins que no finalitzin els cursos o activitats ja iniciats.

I com a prova de conformitat amb el contingut d'aquest conveni, les parts el signen en dos exemplars, al lloc i en la data indicats més amunt.

Per la Universitat de les Illes Balears,

Per l'Institut Diocesà de Teologia,

Llorenç Huguet

Joan Piris

Diligència

El present model de conveni el a aprovar el Consell executiu de data 13 de febrer de 2001 i el va ratificar la Junta de Govern de la Universitat de les Illes Balears en data 19 de febrer de 2001, de conformitat amb el que estableixen els articles 21.1.27 i 178 dels Estatuts de la Universitat de les Illes Balears, aprovats pel Decret 32/1999, de 26 de març (BOIB núm. 45, de 10 d'abril).

MAIG 2002

• **DELEGACIÓ DE LA FAMÍLIA.**

Dia 1 de maig, al Toro, hi hagué una jornada de treball organitzada per la Delegació de la Família, amb els sacerdots i les parelles que duen a terme els cursets de preparació al matrimoni. Foren un total de 34 persones junt amb el Sr. Bisbe.

L'objectiu de la jornada tenia aquest tres punts:

1. Conèixer l'estat actual dels cursets prematrimonials. Estructura i contingut; nombre d'assistents, nombre de cursets anuals.
2. Necessitats que manifesten els preparadors en vista a una millor actuació.
3. Les principals propostes de millora es concretaren en:

Elaboració conjunta del calendari dels cursets.

Cuidar el servei d'acollida i el seguiment de les parelles.

Contrastar criteris d'actuació.

Veure de crear un equip diocesà d'orientació i atenció a la família.

• **FESTA DE LA MARE DE DÉU DEL TORO.**

Aquest migdia, els preveres, religioses i religiosos de la diòcesi ens reunírem en una trobada de pregària i confraternització. En l'homilia el Sr. Bisbe, basat en l'Evangeli de l'Anunciació, destacà que Déu també té dret a somniar l'impossible; que la realitat nova i meravellosa ha de ser anun-

ciada i que l'anunci s'ha de dur a terme. En Maria, digué, les coses comencen a renovar-se; comença la nova realitat que l'Església ha de completar.

Tot seguit tinguérem el dinar, al final del qual felicitàrem Mn. Josep Mascaró Pons pel seu 50 aniversari d'ordenació sacerdotal. També ens vam unir al goig de les Germanes Franciscanes Filles de la Misericòrdia que aquest dia celebraven la festivitat de la titular de la Congregació.

- **VETLA DE STA. MARIA.**

El vespre, a les 10.00 h. Unes 130 persones, entre les quals hi havia una trentena de joves, pujaren al Toro per pregar en la Vetla de Sta. Maria. Fou una pregària ben preparada i fervorosa. Després de la pregària, la gent més jove de cos i d'ànims, restà al cim de la muntanya per cantar i prendre una xocolatada.

- **DIA DEL MALAT.**

Diumenge, dia 5, a les 11.00 h., abans de l'Eucaristia, el Sr. Bisbe beneí els camps. Ja que aquell dia es celebrava la "Jornada del malalt", la Delegació de Pastoral de la Salut havia preparat la celebració de l'Eucaristia a la que assistiren malalts de tot Menorca. A continuació hi hagué un concert i una ofrena de flors a la Mare de Déu. La jornada del malalt va ser llargament preparada i viscuda. Durant alguns diumenges van anar apareixent, en el Full Dominical, testimonis personals i vivències de malalts.

- **MENORCA MISSIONERA.**

Organitzada per la Delegació diocesana de Missions, el dissabte dia 11 s'aplegà al Casal del Toro, una seixantena d'animadors missioners.

El Sr. Bisbe oferí la reflexió sobre la dimensió missionera de la vida cristiana; en la qual destacà la iniciativa de Déu que es manifesta i acompanya el seu poble.

En la trobada es va dialogar i dibuixar el perfil de l'animador missioner. I es va fer força perquè, en cada parròquia, es formés un grup missioner.

A l'endemà, diumenge, se celebrà a totes les parròquies, la jornada de Menorca Missionera, amb el lema: "La porta oberta i el cor, més".

La mateixa Delegació de Missions completà la campanya enviant a totes les parròquies un tríptic sobre un camp de treball missioner que es durà a terme al Masroig (Tarragona) del 17 al 27 de juliol. L'organització corre a compte de les Delegacions de Missions de Catalunya i Balears.

- **BEAT FRANCESC COLL I GUITART.**

Dia 19 de maig les Germanes Dominiques de l'Anunciata celebraren la festa del seu fundador, el Beat Francesc, que volgué que les Germanes servissin l'Església en la formació cristiana d'infants i de joves, i en obres socials. Aquesta és la missió que compleixen les comunitats de Maó –en la parròquia del Carme- i de Ferreries.

- **APLEC DE L'ESPERIT.**

El cap de setmana de la festa de Pentecosta, animats per la Delegació de Joventut, un grup de 14 joves menorquins van participar en l'Aplec de l'Esperit de Catalunya i Balears que aquest any es va celebrar a la Seu d'Urgell. Allà es van trobar amb altres 5.500 joves.

- **PELEGRINACIONS AL TORO.**

Nombrosos fidels de la parròquia de Sta. Maria anaren al Toro des de Maó. Posteriorment se n'hi afegiren d'altres que van arribar amb autocar i amb cotxes particulars, fins a un total de 230 persones.

També la parròquia de la Concepció pujà al Toro en la festivitat de Pentecosta.

- **JORNADA SACERDOTAL.**

En la festa de Jesucrist gran Sacerdot, els preveres del presbiteri diocesà es reuniren, al Seminari, per agrair el do ministerial rebut, compartir la pregària i renovar la fidelitat a Crist, Sacerdot.

- **DELEGACIÓ D'ENSENYANÇA.**

Entre els mesos de maig i juny, la nova delegada d'ensenyança, Catalina Servera, va convocar els professors de Religió dels centres públics. Després d'una presa de contacte, es passà a parlar del treball efectuat aquest darrer curs; les necessitats detectades en l'ensenyament; els punts positius i la bona sintonia Mestre-Centre; les dificultats de tota casta i propostes de treball. Finalment es presentà una guia d'activitats de la Delegació per al proper curs: Concreció del Currículum pel que fa a les manifestacions religioses pròpies de l'illa, i la col·laboració, diàleg i suport als mestres cristians.

- **CONGRÉS.**

Del 23 al 26 el Sr. Bisbe participà en un Congrés convocat per les Conferències Episcopals Europees, sobre el tema "Treball i Responsabilitat en la Creació". El congrés se celebrà a Venècia i es debateren temes referents a Treball, Economia i Descans en una societat sostenible.

- **MARIA AUXILIADORA.**

Els dies 23-24-25 es va celebrar el tridu en honor de Maria Auxiliadora, patrona de Ciutadella. Per predicar durant el tridu vingué el P. Josep M. Sabé, salesià. El diumenge, dia 26, se celebrà la festa externa. L'Eucaristia va ser presidida pel Vicari General, Sebastià Taltavull.

- **PRO ORANTIBUS.**

En la festa de la Stma. Trinitat celebràrem el dia de la Vida Contemplativa. En el Full Dominical el Sr. Bisbe féu un escrit donant gràcies a Déu pel do de la vida contemplativa, pel testimoni de trobada amb Jesús que donen les comunitats de vida contemplativa. També en el mateix full, les Germanes Clarisses i les Concepcionistes van fer una invitació a la vida contemplativa des de la nostra situació personal i a partir de la vida quotidiana.

• **FORMACIÓ PERMANENT.**

El professor de la Facultat de Teologia de Salamanca, Dioniso Borobio, va dirigir les jornades de Formació Permanent dels preveres; en aquesta ocasió amb un caire ben pastoral: "Els ministeris laïcals". La reflexió anà encaminada a recordar i valorar la gran quantitat de ministeris i serveis que els laics poden i deuen exercir com a batejats que són i que han rebut els dons de l'Esperit per a edificació de l'Església. Els laics són pedres fonamentals i imprescindibles en l'Església.

• **TROBADA-RECÉS DE LA JOC.**

Un petit grup de Joves Obrers Cristians es van reunir al Toro els dies 31 de maig i 1 de juny. A partir de la pregària i la reflexió van plantejar-se arribar al compromís, de mirar la seva vida i el seu entorn a la llum de l'Evangeli, per actuar en bé dels demés. A través del Full Dominical conviden altres joves a reflexionar, mirar i actuar des de l'Evangeli.

• **JUSTÍCIA I PAU.**

El Sr. Bisbe va signar el decret d'aprovació de la Comissió diocesana de Justícia i Pau. Aquesta comissió queda integrada en l'àrea de l'Acció Caritativa i social de l'Església a Menorca. Queda pendent el nomenament de President.

• **FRATER.**

El Sr. Bisbe va signar els nous estatuts de la FRATER i va ratificar Vicent Rovellada com a Responsable de l'associació.

• **ACORD BISBAT-UIB.**

El Sr. Bisbe, per part de la diòcesi, i el Sr. Llorenç Huguet –Rector- per part de la Universitat de les Illes Balears, signaren un conveni de col·laboració. Aquest es durà a terme en els següents àmbits:

- De la Pastoral Universitària.
- De l'Arxiu, Biblioteques i Museu diocesà, per l'organització, catalogació i informatització dels fons diocesans.
- De l'Església del Socors, per la restauració dels seus murals.
- De l'Institut diocesà de Teologia que oferirà als universitaris, a través de l'extensió de Can Salort, estudis de l'Església i del seu patrimoni cultural.

• **GERMANES DE LA CONSOLACIÓ.**

Durant tot un any, des del juny de l'any passat, el col·legi de la Consolació de Ciutadella, ha estat celebrant, amb actes commemoratius diversos, els 125 anys de la Fundació de la Congregació. El dia 2, tancant els actes i com a culminació de les accions de gràcies, van celebrar l'Eucaristia a la parròquia de St. Antoni M. Claret, que va ser presidida pel Vicari General Sebastià Taltavull.

• **VIDA CREIXENT.**

El moviment de Vida Creixent va celebrar la fi del curs amb una trobada de tots els grups a Ferreries. A les 11.30 h. El Sr. Bisbe presidí l'Eucaristia a l'església de Sta. Maria. L'Assemblea general s'ajornà fins a principis de curs que ve. Després de visitar les instal·lacions de s'hort de St. Patrici, anaren a dinar a s'hort de Lluçatx.

- **MUSEU DE LA CATEDRAL.**

Dia 7 s'obrí al públic, per primera vegada, el Museu de la Catedral, que està ubicat a la Sala Capitular i a la Sagristia petita. En ell es pot veure una petita mostra d'orfebreria i ornamentació litúrgica.

- **CARITAS.**

Divendres, dia 7, a les 20.00 h., el Sr. Bisbe va inaugurar a Ciutadella, la nova botiga "S'altra senalla", que ara ocupa els antics local de l'OAR.

- **CONSELL DE PASTORAL.**

Al santuari del Toro es reuní el Consell de Pastoral en sessió ordinària, última abans de vacances. S'analitzà el funcionament dels Objectius Pastoral fixats a principi de curs. També es va remarcar la necessitat d'incidir més en la pastoral vocacional i en el treball amb la joventut, oferint el missatge cristià amb un llenguatge més atractiu. Treballar més l'acció missionera en les parròquies i tenir una major coordinació entre les mateixes.

El Sr. Bisbe proposà la creació d'una quarta Àrea Pastoral: la de Relacions Institucionals i Mitjans de Comunicació. Quedaria així complerta tota l'activitat i tots els serveis pastorals diocesans.

- **E.M.D.**

El diumenge, dia 9, els Equips de la Mare de Déu van celebrar la trobada de fi de curs a s'Hort des Barrancó. Va ser una jornada festiva de les famílies, amb presència de bastants de fillets. L'Eucaristia concelebrada i presidida pel Sr. Bisbe, fou el centre de la jornada. Tot seguit es compartí el dinar a l'aire lliure, en animada confraternització. Vam acabar amb cançons i bon humor. Tot fet a casa.

• **CONSELL DEL PRESBITERI.**

La darrera reunió del Consell del Presbiteri, celebrada el dia 12, versà especialment sobre el tema de "Les cases sacerdotals". Cabuda, Serveis, Organització, Manteniment etc.

• **INSTITUT DIOCESÀ DE TEOLOGIA.**

Alumnes i professors de l'IDT es reuniren a la parròquia d'Alaior per la clausura dels cursos de Teologia, que enguany havien rebut un nou impuls en nombre de centres, alumnat i matèries impartides. La cloenda tingué un inici en la Pregària, una Posta en comú i va acabar amb un refrigeri. En la posta en comú es valorà la perseverància en l'assistència dels alumnes i també la bona explicació dels temes i l'interès que havien suscitat.

• **XXI ANIVERSARI DE L'ESPLAI DE CIUTADELLA.**

Per commemorar aquesta efemèride el Sr. Bisbe va ser convidat a pronunciar una conferència en la qual invità la gent major a promocionar la bona convivència social com a vehicle de felicitat i compromís cristià. La bona convivència que es basa en el servei als demés.

Dies més tard, es reuniren per celebrar l'Eucaristia, presidida pel Vicari General Sebastià Taltavull. Durant la missa, 8 parelles, que celebraven les noces d'or, renovaren el seu compromís d'amor i de fidelitat.

• **LOURDES.**

Una nova pelegrinació a Lourdes, guiada per sor Maria Bibiloni, dugué un grup de 40 menorquins a Lourdes, per espai de 5 dies. Disposar de prou temps va afavorir que el grup s'amarés intensament de l'espiritualitat religiosa que allà s'hi viu. Tots parlen de la pelegrinació com d'una gran experiència.

- **ESPAI DE SILENCI RAMON LLULL.**

El dia 22, a Palma, es va presentar el projecte "Espai de Silenci Ramon Llull", que preveu la construcció d'un edifici en el campus universitari. El seu objectiu és servir d'espai de silenci, reflexió i pregària per als membres de la comunitat universitària. A l'acte foren convidats els Bisbes de Menorca i Eivissa, els quals formen part del Comitè d'honor.

- **TEOLOGIA X INTERNET.**

Els deu alumnes que segueixen els cursos de Teologia per internet que dona l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona van clausurar el curs dissabte dia 29, al Monestir de Sta. Clara, amb una conferència sobre "El Jesús històric", donada per Agustí Borrell, carmelita, Doctor en Sgda. Escripura.

- **LA CATEDRAL.**

La Comissió Insular de Patrimoni Històric va aprovar, per unanimitat, iniciar l'expedient per la declaració de la Catedral com a Bé d'Interès Cultural (BIC). La proposta, presentada pel Conseller Josep Portella, va ser acollida favorablement per tots els membres de la Ponència de Patrimoni Històric.

JULIOL 2002

- 19 *Missions:* Pregària missionera al Toro.
25-28 Exercicis Espirituals al Toro oberts a tothom.

AGOST 2002

- 15-18 Exercicis Espirituals al Toro oberts a tothom.

JULIO 2002

19 Misión: Preguntas misioneras al Toro.
22-28 Ejercicios Espirituales al Toro obra a totum.

AGOSTO 2002

12-18 Ejercicios Espirituales al Toro obra a totum.

